

“Ἐγὼ εἶμι
ἡ ὁδὸς
καὶ ἡ ἀλήθεια
καὶ ἡ ζωή,,
(Ἰωάν. ιδ’ 6)

ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἰδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ † 1929

“Τὰ ρήματα,
ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν,
ωνεῦμά ἐστι
καὶ ζωὴ ἐστι,,
(Ἰωάν. 5’ 63)

Ἔτος 113ον | Ἀθήναι Μάιος 2023 | 4378

«ΕΩΣ ΕΒΔΟΜΗΚΟΝΤΑΚΙΣ ΕΠΤΑ»

ΚΑΠΟΙΟΣ ἀπὸ τοὺς θεοφόρους Πατέρες εἶχε πεῖ τὰ τόσο ἀξιοπρόσεκτα καὶ βαθιὰ ψυχολογημένα λόγια: «Ἀγγέλων μὲν ἴδιον τὸ μηδαμῶς μάχεσθαι, ἀλλ’ ἐν εἰρήνῃ διηνεκεῖ διάγειν· ἀνθρώπων δὲ συνειῶν τὸ πρὸς βραχὺ τυχὸν διαφέρεισθαι, εὐθέως δὲ καταλλάττεσθαι· δαιμόνων δὲ τὸ μάχεσθαι καὶ φυλάττειν τὴν ἔχθραν μέχρι πολλοῦ ἀκατάλλακτον». Πόση, ἀλήθεια, σοφία κρύβουν οἱ παραπάνω διαπιστώσεις πού πηγάζουν ἀπὸ μιὰ προσγειωμένη καὶ ἐξαγιασμένη καρδιά! Ὅσοι ἔρχονται μὲ κοινωνιολογικὲς ἀπαιτήσεις καὶ θέλουν νὰ διδάξουν δημόσιες ἢ διαπροσωπικὲς σχέσεις καὶ ἐπιθυμοῦν νὰ ὁμαλοποιήσουν τὸν δημόσιο βίο καὶ νὰ εἰρνεύσουν τοὺς λαούς, σ’ αὐτὸ τὸ θεοφώτιστο κείμενο θὰ ἔπρεπε νὰ μαθητεύσουν. Πολλὰ θὰ εἶχαν νὰ διδαχθῶν. Καὶ θὰ πετύχαιναν ἀκόμα πιὸ πολλὰ γιὰ τὴν ἀποκατάσταση διαταραγμένων σχέσεων, ἐπανασυγκόλληση σπασμένης φιλίας, ἐπαναφορά τῆς εἰρήνης σὲ οἰκογένειες, σὲ συλλόγους, σὲ ἔθνη καὶ λαούς.

Τί μᾶς λέει; Μονάχα τῶν ἀγγέλων εἶναι γνῶρισμα νὰ μὴ μάχονται ποτέ, ἀλλὰ νὰ ζοῦν σὲ συνεχὴ καὶ ἀδιατάρακτη εἰρήνῃ. Οἱ ἀδύνατοι ἄνθρωποι, μὲ τὶς τόσες καθημερινὲς ἀφορμές, εἶναι ἐπόμενο νὰ ἔχουν διαφορές. Νὰ μεσολαβοῦν στὶς μεταξὺ τους σχέσεις προστριβὲς ἢ καὶ διαπληκτισμοί, παρεξηγήσεις πού προκαλοῦν ὀξύτητες. Ὅλα αὐτὰ εἶναι ἀνθρώπινα. Χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῆς ἀνθρώπινης ἀδυναμίας. Ἐδῶ ὅμως εἶναι τὸ μεγαλεῖο τῶν συνειῶν ἀνθρώπων. Δὲν μένουν στὶς διαφορές, μικρὲς ἢ μεγάλες. Δὲν σταματοῦν στὶς προστριβὲς καὶ παρεξηγήσεις. Προχωροῦν καὶ τὶς ἀντιμετωπίζουν καὶ τὶς ξεπερνοῦν. Δὲν ἀφίνουν νὰ ριζώσουν στὶς καρδιές. Δὲν ἀφίνουν τὴ ρίζα τῆς πικρίας νὰ ἐξελιχθεῖ σὲ ρίζα κακίας. Σπεύδουν σὲ συμφιλίωση, σὲ ἀποκατάσταση σχέσεων. Ὅσο τουλάχιστον ἐξαρτᾶται ἀπὸ αὐτοὺς προσπαθοῦν «**νὰ εἰρνεύουν εἰ δυνατόν μετὰ πάντων ἀνθρώπων**» (Ρωμ. ιβ’ 18).

Τὰ ἄλλα -φοβερὸ καὶ νὰ τὸ σκέπτεται κανεὶς- τὸ «ποιεὶ δὲν θὰ τὸν συγχωρήσω» ἢ «θὰ μοῦ τὸ πληρώσει ἀκριβὰ», «ποῦ θὰ μοῦ πάει, θὰ πέσει στὰ χέρια μου. Καὶ τότε!...» Ἡ βεντέτα πού κρατᾶει καὶ τροφοδοτεῖ τὸ μίσος καὶ τὴν ἐκδίκηση καὶ ἀναζητᾶει εὐκαιρία γιὰ νὰ «πάρει πίσω τὸ αἶμα», ὅλα αὐτὰ δὲν εἶναι ἀνθρώπινα. Εἶναι σατανικά. Τῶν δαιμόνων γνῶρισμα εἶναι νὰ βαστοῦν τὴν ἔχθρα μὲ πεῖσμα καὶ γιὰ πολὺ. Αὐτοὶ συνεχῶς ὑποδαυλίζουν τὸ μίσος καὶ τὸ φουντώνουν καὶ δὲν τὸ ἀφίνουν οὔτε στιγμὴ νὰ καταλαγιάσει καὶ

νιώθουν ἄγρια χαρὰ, δαιμονικὴ ἱκανοποίηση, στὴ σκέψη τῆς ἐκδίκησης.

Μεγαλειώδης καὶ ἐδῶ ἡ διδασκαλία τοῦ Κυρίου καὶ ἀσύγκριτο τὸ παράδειγμά Του. Ἄς θυμηθῶμε μιὰ χαρακτηριστικὴ περίπτωσι. Ὁ ἀπόστολος Πέτρος, ἐπηρεασμένος ἀπὸ τὴ νοοτροπία τῆς ἐποχῆς του, νοοτροπία περιορισμένης συγγνώμης, θέτει τὸ ἐρώτημα στὸν θεῖο Διδάσκαλο: «**Κύριε, ποσάκις ἀμαρτήσῃ εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου καὶ ἀφήσω αὐτῷ; Ἔως ἐπτάκις; Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· οὐ λέγω σοι ἔως ἐπτάκις, ἀλλ’ ἔως ἐβδομηκοντάκις ἐπτὰ**» (Ματθ. ιν’ 21-22). Στὴν ἐρώτησή του ὁ ἀπόστολος Πέτρος δὲν ζητᾶει ἀπλῶς νὰ μάθει. Βάζει ὄρους καὶ ὄρια στὴ συγχώρησι. Ἡ ἀμνησικακία πού δίδασκε ὁ Κύριος, γιὰ τὸν ὀρμητικὸ χαρακτήρα τοῦ Πέτρος, φαινόταν δύσκολη. Καὶ ἡ ἀπάντησι τοῦ Ἰησοῦ ξεπερνᾶει κάθε μέτρο καὶ ὄριο ἀγάπης. Σπάζει κάθε στενόψυχο κατεστημένο καὶ ἀπλώνει τὴ συγγνώμη παντοῦ καὶ χωρὶς κανένα περιορισμό. Γιὰ τὴν ἀγάπη δὲν ὑπάρχουν περιορισμοί. Δὲν ὑπάρχουν ἀριθμοὶ καὶ ὑπολογισμοί. Ὑπάρχει ἡ ἀπέραντη προσφορὰ. Ἡ ἀγάπη ποτέ δὲν κουράζεται. Ἄν κουραζόταν θὰ ἔπαυε νὰ εἶναι ἀγάπη γνήσια καὶ εἰλικρινής.

Γιὰ τὴν ἀγάπη δὲν ὑπάρχουν περιορισμοί. Δὲν ὑπάρχουν ἀριθμοὶ καὶ ὑπολογισμοί. Ὑπάρχει ἡ ἀπέραντη προσφορὰ. Ἡ ἀγάπη ποτέ δὲν κουράζεται. Ἄν κουραζόταν θὰ ἔπαυε νὰ εἶναι ἀγάπη γνήσια καὶ εἰλικρινής.

Δὲν ὑπάρχουν ἀριθμοὶ καὶ ὑπολογισμοί. Ὑπάρχει ἡ ἀπέραντη προσφορὰ. Ἡ ἀγάπη ποτέ δὲν κουράζεται. Ἄν κουραζόταν θὰ ἔπαυε νὰ εἶναι ἀγάπη γνήσια καὶ εἰλικρινής. Πάντοτε περιμένει καὶ ὑπομένει, ἔτοιμη μὲ ἀνοιχτὴ τὴν ἀγκαλιά, γιὰ νὰ προσφέρει ἀπλόχερα τὴ συγγνώμη. Αὐτὴ εἶναι καὶ ἡ ἀπάντησι τοῦ Χριστοῦ: «**Ἔως ἐπτάκις**»; τοῦ λέει ὁ Πέτρος, «**οὐ λέγω σοι ἔως ἐπτάκις, ἀλλ’ ἔως ἐβδομηκοντάκις ἐπτὰ**» τοῦ ἀπαντᾶ ὁ Κύριος. Δηλαδὴ ἀπειράκις. Ὅσες φορὲς καὶ ἂν σοῦ ζητοῦν συγγνώμη πρέπει νὰ εἶσαι πρόθυμος νὰ τὴν προσφέρεις.

Αὐτὸ τὸ ἀνεπανάληπτο παράδειγμα μᾶς ἄφησε ὁ Κύριος. Πάνω στὸν Σταυρὸ προσεύχεται γιὰ τοὺς σταυρωτῆς Του: «**Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσι**». Προσφέρει πλοῦσι τὴ συγγνώμη Του. Καὶ αὐτὴ ἡ προσφορὰ τῆς ἀγάπης ἔγινε ἡ ἀνεξάντλητη πηγὴ τῆς σωτηρίας μας.

«Ὅτι τυφλὸς ἦν καὶ ἀνέβλεψεν»

Ἐπιφέρει τύφλωσι καὶ τυφλωσι. Ἐπιφέρει σωματικὴ κάκωσι καὶ πνευματικὴ ἀναπηρία. Ἐπιφέρουσι μάτια, ποῦ δὲν βλέπουσι καὶ πνευματικοὶ ὀφθαλμοὶ τυφλοὶ. Τὸ Εὐαγγέλιον μᾶς παρουσιάζει ἕνα τυφλὸν ποῦ βλέπει. Καὶ μιὰ ὁλόκληρη ὁμάδα Φαρισαίων με κλειστὰ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς. Οἱ λόγοι τοῦ Κυρίου βρίσκουσι τὴν ἐφαρμογὴν τους: «**Τυφλοὶ ἀναβλέπουσι**». Ἡ προφητεία τοῦ Ἡσαΐα πραγματοποιεῖται. Ὁ Μεσσίας ἔρχεται «**κηρῦσαι τυφλοῖς ἀνάβλεψιν**». Μετὰ τὴν δημόσια δράση Του «**ἀνοικθῆσονται ὀφθαλμοὶ τυφλῶν**». Παράλληλα θὰ ὑπάρχουσι καὶ ἐκεῖνοι, ποῦ θεληματικὰ θὰ κλείνουσι τὰ μάτια τῆς ψυχῆς. Αὐτοὶ «**βλέποντες οὐ βλέπουσι**».

Ὁ Κύριος θεραπεύει, τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου, ἕνα τυφλὸν ἐκ γενετῆς. Οἱ Φαρισαῖοι δὲν θέλουσι νὰ δεχθῶσι τὸ θαῦμα. Τὸ ἀμφισβητοῦσι. Προσπαθοῦσι νὰ τὸ ἀρνηθῶσι. Βλέπουσι τὸν θεραπευμένον τυφλὸν καὶ δὲν θέλουσι νὰ τὸν δοῦσι. Ἡ τύφλωσι ποῦ ἔφυγε ἀπὸ τὸν τυφλόν, πῆγε, στὴ χειρότερη τῆς μορφῆς, στοὺς ἀδίστακτους Φαρισαίους. Κατάντησαν τυφλότεροι ἀπὸ τὸν τυφλόν.

Κάθε Χριστιανὸς θὰ μποροῦσε νὰ ἐπαναλάβει τὰ λόγια τοῦ τυφλοῦ «τυφλὸς ὢν ἄρτι βλέπω».

Ἦμουν τυφλὸς προτοῦ γνωρίσω τὸν Χριστὸν καὶ ἀπὸ τότε, ποῦ τὸν γνώρισα, βλέπω τὸν κόσμον, τὸν ἑαυτό μου, τὸν Θεόν, μὲ ἄλλο μάτι, φωτεινόν, καθαρόν. Κάθε Χριστιανὸς θὰ μποροῦσε νὰ ἐπαναλάβει τὰ λόγια αὐτά.

Τὸ θαῦμα τῆς θεραπείας τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ ἦταν πράγματι καταπληκτικόν.

«Ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι ἤνοιξέ τις ὀφθαλμοὺς τυφλοῦ γεγεννημένου» (Ἰωάν. θ' 32). Πρῶτη φορά γίνεται ἕνα τέτοιο θαῦμα: Νὰ ἀποκτήσῃ τὸ φῶς τοῦ κάποιος μετὰ ἀνύπαρκτα μάτια.

Τὸ καταπληκτικόν θαῦμα ὅμως

δὲν ἦταν τόσο αὐτό. Τὸ πῶς μεγάλο ἦταν ἄλλο. Ὁ τυφλὸς εἶχε ἀποκτήσει καὶ μιὰ ἄλλη ὄρασι. Μποροῦσε νὰ ἀνεῖξῃ τὸν Χριστόν. Νὰ τὸν ἀναγνωρίσῃ. Νὰ τὸν ὁμολογῇ μετὰ σταθερότητα. Νὰ γίνῃ φλογερὸς κήρυκας Του. Νὰ μεταβάλλῃ σὲ εὐχρηστο ὄργανο στὰ χέρια τοῦ Κυρίου, «**ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ**». Δὲν λυγίζει σὲ ἀπειλές. Δὲν ὑποστέλλει τὴν σημαίαν τῆς ὁμολογίας. Δὲν φοβᾶται μήπως ἡ ὀργὴ καὶ ἡ κακία τῶν Φαρισαίων τὸν κάνει ἀποσυναγώγος. «**Οὐκ ἐφοβήθη τὸν θυμὸν τῶν λεγόντων, ὅτι (ὁ Χριστὸς) οὐκ ἔστι παρὰ Θεοῦ. Στερρὸς γὰρ ἦν καὶ φιλαλήθης καὶ εὐγνώμων**». Σταθερὸς. Ἀκλόνητος στὴν ἐπαγγελίαν Του. Τὴν ἀλήθειαν ἀφοβα διακηρύττει ὅ,τιδήποτε κι ἂν τοῦ κοστίσει. Ἀγνή ψυχὴ δὲν λησμονεῖ τὴν εὐεργεσίαν. Ἐχει ἔντονον μέσα του καὶ ζεῖ βαθιὰ τὴν μεγάλην ἀρετὴν τῆς εὐγνωμοσύνης. Ἦταν τυφλὸς καὶ τώρα βλέπει. Βλέπει μετὰ τὰ σωματικὰ, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὰ πνευματικὰ μάτια. Βλέπει τὸν γύρω κόσμον, ἀλλὰ βλέπει καὶ ἕνα

ἄλλο κόσμον ὑπέροχον, θεϊκόν. Βλέπει καὶ ἀναγνωρίζει στὸ πρόσωπον τοῦ Κυρίου τὸν Προφήτην, τὸν ἀπεσταλμένον ἀπὸ τὸν Θεόν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ δὲν διστάζει νὰ τὸν προσκυνήσῃ ὡς Κύριόν Του.

Φυσικὴ μιὰ τέτοια στάσις, θὰ ποῦν μερικοὶ, ὅστερα ἀπὸ μιὰ τόσο μεγάλη εὐεργεσίαν. Καὶ ὅμως πόσες φορὲς αὐτὰ τὰ φυσικὰ καὶ αὐτονόματα γίνονται ἀφύσικα καὶ ἀπραγματοποιήματα στὴν καθημερινήν μας ζωὴν! Κάθε Χριστιανὸς θὰ μποροῦσε νὰ ἐπαναλάβῃ τὰ λόγια τοῦ τυφλοῦ «**τυφλὸς ὢν ἄρτι βλέπω**». Ἦμουν τυφλὸς προτοῦ γνωρίσω τὸν Χριστόν καὶ ἀπὸ τότε, ποῦ τὸν γνώρισα, βλέπω τὸν κόσμον, τὸν ἑαυτό μου, τὸν Θεόν, μὲ ἄλλο μάτι, φωτεινόν, καθαρόν. Κάθε Χριστιανὸς θὰ μποροῦσε νὰ ἐπαναλάβῃ τὰ λόγια αὐτά. Τὰ ἐπαναλαμβάνει ὅμως; Ἐκφράζει τὴν εὐγνωμοσύνην Του; Τὴν κάνει πράξιν μετὰ τὴν ὁμολογίαν τῆς πίστεώς Του; Γίνεται κήρυκας, μετὰ τὴν ζωὴν καὶ τὸν λόγο Του, τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ; Διαλαλεῖ ὅσα θαυμαστὰ ἐποίησε εἰς αὐτὸν ὁ Κύριος;

Τὴν ἴδιαν ὥραν, ποῦ τὰ μάτια καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ τυφλοῦ γέμιζαν φῶς, ἡ πῶς βαρὴ τύφλωσις ἐρχόταν νὰ καλύψῃ τοὺς Φαρισαίους. Ἀκοῦν, βλέπουσι, ψηλαφοῦν, ἀρνοῦνται. Κλείνουσι πεισματικὰ τὰ μάτια στὸ φῶς. Βλέπουσι καὶ δὲν βλέπουσι, γιὰ τὸ δὲν θέλουσι νὰ δοῦσι. Τὰ γεγονότα τὸ φωνάζουσι, ὁ τυφλὸς τὸ διακηρύττει, τόσοι τὸ ἐπιβεβαιώνουσι. Καὶ οἱ Φαρισαῖοι δὲν πιστεύουσι, «**ὅτι τυφλὸς ἦν καὶ ἀνέβλεψεν**». Εἶναι τόση ἡ προκατάληψις ποῦ τοὺς ἐμποδίζει νὰ ἀναγνωρίσωσι τὰ αὐτονόματα. Τοὺς κάνει νὰ παραλογίζουσι. Ἀντιφάσκουσι μετὰ τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτόν. Ἀφοῦ γι' αὐτοὺς τελικὰ τὸ θαῦμα δὲν ἔγινε, γιὰ τὸ κατηγοροῦσι τὸν Κύριον, ὅτι «**οὗτος ὁ ἄνθρωπος οὐκ ἔστι παρὰ τοῦ Θεοῦ, ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ**»; Ἐπομένως ἢ τὸ θαῦμα ἔγινε καὶ ἄρα ὁ Κύριος εἶναι «ἀπὸ Θεοῦ» ἢ τὸ θαῦμα δὲν ἔγινε, κατ' αὐτοὺς, καὶ συνεπῶς δὲν ὑπάρχει ἀντικείμενον κατηγορίας. Γίνεται, λοιπόν, φανερόν, πόσο τυφλώνει τὸ πάθος, ὅταν φωλιάσει μέσα στὴν ψυχὴν!

Καὶ ἡ βαθύτερη αἰτία; Ὁ ἐγωισμὸς, ἡ ἀυτάρκεια, ἡ αὐτοπεποιθήσις, ἡ μοναδικὴ αὐθεντία, ποῦ ἀναγνωρίζουσι στὸν ἑαυτόν καὶ μόνο σ' αὐτόν. «**Ἡμεῖς οἶδαμεν**». Ἐμεῖς ξέρουμε. Οἱ ἄλλοι δὲν ξέρουσι. Δὲν καταλαβαίνουσι. Ἐμεῖς οἱ ἀναγνωρισμένοι πνευματικοὶ ἡγέτες τοῦ ἔθνους. Οἱ ἐπίσημοι θρησκευτικοὶ ταγοί. Ἐμεῖς εἴμαστε οἱ ἀποκλειστικοὶ ἀντιπρόσωποι τοῦ Θεοῦ. «**Τούτων δὲ (τὸν Χριστόν) οὐκ οἶδαμεν πόθεν ἐστίν. Δὲν ξέρουμε ἀπὸ ποῦ κραταίει...**» Δὲν τὸν γνωρίζουμε καὶ δὲν τὸν ἀναγνωρίζουμε. Εἶναι «**παραθρησκευτικὸς**», «**ἑξωεκκλησιαστικὸς**»!

Εἶναι ἀλήθεια, τραγικόν, ὅταν μιὰ ὁποιαδήποτε ἐξουσία κοινωνικὴ, πολιτικὴ, ἐκκλησιαστικὴ, ὑπερφρονεῖ καὶ περιφρονεῖ. Κινδυνεύει νὰ παραφρονεῖ. Τυφλωμένη ἀπὸ τὴν αὐτάρκειαν τῆς, αὐτοκαταδικάζεται στὸ ἀσφυκτικόν κελί τῆς. Χάνει τὴν ἐπαφὴν μετὰ τὴν πραγματικότητα. Ἀποξενώνεται ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Καὶ εἶναι τρομερὸν γιὰ μιὰ κοινωνίαν νὰ ἔχει τέτοιους τυφλοὺς ὁδηγούς, ποῦ «**βλέποντες οὐ βλέπουσι**».

«Οὐδὲν οἴκοθεν ἔχεις, ἀλλὰ παρὰ τοῦ Θεοῦ λαβών»

Λέγεται ὅτι, χωρὶς τὸν Χριστὸ δὲν μπορούμε νὰ κάνουμε τίποτα καὶ ὁ δικὸς μας ρόλος στὸ ἔργο τῆς σωτηρίας μας εἶναι ἄβουλος καὶ τελείως παθητικός.

Δὲν παραθεωρεῖται ἐδῶ ἡ δική μας προσπάθεια. Μεγιστοποιεῖται ἢ μηδενίζεται ἀνάλογα μὲ τὸν σύνδεσμό μας μὲ τὸν Χριστό. Δὲν τὸ βλέπουμε καθημερινά; Τί μπορεί ὁ ἄνθρωπος χωρὶς τὴν χάρη καὶ βοήθεια τοῦ Θεοῦ; Μιὰ ματιὰ γύρω μας, ἀλλὰ καὶ μέσα μας τὸ φανερώνει. Τὸ δράμα τῆς ἀνθρωπότητας τὸ φωνάζει. Πολυάριθμες οἱ ἀνθρώπινες τραγωδίες, τὰ ἠθικὰ τραύματα, τὰ ψυχοσωματικὰ ἐρείπια. Ὁ αἰσθησιασμὸς καλπάζει, ὁ ἀλκοολισμὸς καὶ ἡ ἐξάπλωση τῆς ὀπιομανίας, τὰ ἀκατονόμαστα πάθη καὶ ἡ ἀδιαντροπιὰ στὴ διάπραξη τους, δίνουν τὴ χαριστικὴ βολὴ σὲ πολυάριθμα θύματα.

Καὶ τὰ τραγικὰ αὐτὰ φαινόμενα δὲν ἀποτελοῦν δυστυχῶς μεμονωμένες περιπτώσεις. Πολλαπλασιάζονται συνεχῶς καὶ πάνε νὰ γενικευθοῦν. Καὶ πιστοποιοῦν γιὰ μιὰ ἀκόμη φορά, ὅτι **«οἱ μακρύνοντες ἑαυτοῦς»** ἀπὸ τὴν χάρη καὶ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ **«ἀπολοῦνται»**. Καὶ αὐτὰ δὲν ἰσχύουν μόνο γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ δὲν γνώρισαν τὴ χριστιανικὴ ἀλήθεια. Ἴσχύουν τὸ ἴδιο καὶ γιὰ τοὺς πιστοῦς. Καὶ αὐτοὶ χωρὶς τὴν συμπαράσταση τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὰ τυραννικὰ πάθη καὶ νὰ φέρουν καρποὺς ἀρετῆς. **«Χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν»**, εἶπε ὁ Κύριος.

Ἔτσι οἱ θεοφόροι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας τονίζουν τὴ μεγάλη αὐτὴ ἀλήθεια. Ὁ ἅγιος Εἰρηναῖος παρομοιάζει τὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου μὲ ξερὸ χωράφι καὶ παρατηρεῖ: *«Ὅπως ἡ ξερὴ γῆ, ἂν δὲν ποισθεῖ δὲν καρποφορεῖ, ἔτσι κι ἐμεῖς λόγῳ τῆς πτώσεως μοιάζουμε μὲ ξερὰ ξύλα καὶ δὲν μπορούμε νὰ καρποφορήσουμε τὴν ἀληθινὴ ζωὴ χωρὶς τὴν οὐράνια βροχὴ»*. Καὶ *«ὅπως ἀπὸ σκέτο ἀλεύρι χωρὶς νερὸ εἶναι ἀδύνατο νὰ φτιάξουμε φύραμα καὶ ψωμί, ἔτσι κι ἐμεῖς δὲν μπορούμε νὰ πετύχουμε τὴν ἐν Χριστῷ ἀρετὴ χωρὶς τὴν οὐράνια χάρη»*. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ θεολόγος προσθέτει: *«Ὅσονδήποτε καὶ ἂν τρέξεις, ὅσο κι ἂν ἀγωνισθεῖς, ἔχεις ἀνάγκη ἀπὸ Ἐκεῖνον ποὺ προσφέρει τὸ στεφάνι τῆς δόξης»*. *«Κανένα ἀγαθὸ δὲν μπορούμε νὰ πετύχουμε χωρὶς τὴν ἄνωθεν βοήθεια. Ἀκόμη καὶ ἡ πίστις καὶ ἡ ὁμολογία τῆς πίστεως στὸν Χριστὸ εἶναι δῶρο τοῦ οὐρανοῦ»*, τονίζει καὶ ὁ ἱερός Χρυσόστομος.

Σὲ ἄλλο σημεῖο παίρνοντας ἀφορμὴ ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ ἀποστόλου Παύλου (Α΄ Κορινθ. δ΄ 7): **«Τί ἔχεις ὁ οὐκ ἔλαβες; Εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λαβών;»** σημειώνει: *«Οὐδὲν οἴκοθεν ἔχεις, ἀλλὰ παρὰ τοῦ Θεοῦ λαβών»*. Τίποτα δὲν ἔχεις ἀπὸ τὸν ἑαυτό σου, ἀλλὰ ὅ,τι ἔχεις τὸ ἔχεις πάρει ἀπὸ τὸν Θεό. Καὶ προσθέτει: *«Λοιπὸν δὲν ἔχεις πάρει ἀπλῶς αὐτὸ ἢ ἐκεῖνο, ἀλλὰ ὅλα ὅσα ἔχεις. Διότι δὲν εἶναι δικά σου τὰ κατορθώματα, ἀλλὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. Νὰ ποῦμε γιὰ τὴν πίστι; Ὁ Θεὸς σὲ κάλεσε. Ἡ συγχώρηση τῶν ἁμαρτιῶν, τὰ χαρίσματα, ἡ διδακτικὴ ἰκανότητα, οἱ δυνάμεις*

ποῦ ξεπερνοῦν τὰ ἀνθρώπινα μέτρα, ὅλα ἀπὸ τὸν Θεὸ προέρχονται». Καὶ συμπληρώνει: *«Βέβαια χρειάζεται καὶ τὸ δικὸ μας λιθαράκι, “τὰ παρ’ ἑαυτῶν εἰσενέγκωμεν”, νὰ προσφέρουμε αὐτὸ ποὺ ἔχουμε, ἔστω τὸ λίγο, γιὰ νὰ ἀξιοθοῦμε “τῆς ἄνωθεν ροπῆς”, νὰ ἀξιοποιήσουμε τὴ θεϊκὴ βοήθεια. Διότι ὅπως ἐμεῖς δὲν μπορούμε τίποτα νὰ κάνουμε χωρὶς τὴ χάρη καὶ τὴν ἐνίσχυση τοῦ Θεοῦ οὔτε καὶ ὁ Θεὸς χωρὶς τὴ δική μας συγκατάθεση καὶ ἀποδοχὴ, μὲ τὴ βία δηλαδή, δὲν μπορεί νὰ ἐνεργήσει»*. Καὶ καταλήγει: *«Κἂν μυριάκις σπουδάζωμεν, οὐδὲν οὐδέποτα κατορθῶσαι δυνασόμεθα, εἰ μὴ καὶ τῆς ἄνωθεν ροπῆς ἀπολαύσαιμεν»*.

Τὸ ἀπαραίτητο τῆς χάριτος καὶ τῆς βοήθειας τοῦ Θεοῦ φαίνεται καὶ στὴν ἐπικοινωνία μας μαζί Του. Χωρὶς τὰ ὑπερφυσικὰ φτερὰ τῆς ψυχῆς, ποὺ μόνο ὁ Θεὸς προσφέρει, ὁ ἄνθρωπος μένει καθηλωμένος στὴ λάσπη τῆς ἀδιαφορίας, τῆς ὑποτονικῆς πνευματικῆς ζωῆς, ἀνίκανος νὰ πετάξει στὰ ὕψη καὶ νὰ σταθεῖ μὲ παρρησία στὸ θρόνο τῆς θείας εὐσπλαχνίας. Γράφει πάλι ὁ ἱερός Χρυσόστομος: *«Εἶναι ἀδύνατον στὸν ἄνθρωπο νὰ μπορέσει νὰ ἐπικοινωνήσει μὲ τὸν Θεὸ χωρὶς τὴν ἐπενέργεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀλλὰ χρειάζεται ἡ παρουσία Του καὶ ἡ βοήθειά Του στοὺς ἁγίους ἀγῶνες, γιὰ νὰ προσέλθουμε καὶ νὰ γονατίσουμε καὶ νὰ παρακαλέσουμε καὶ νὰ προσευχηθοῦμε»*.

Ἐπειδὴ, δηλαδή, εἶναι κάτι ποὺ ξεπερνᾶ τὴν ἀνθρώπινη δύναμη νὰ μιλήσει κανεὶς στὸν Θεό, χρειάζεται νὰ ἔλθει σὲ μᾶς ἡ χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, γιὰ νὰ μᾶς ἐνισχύσει καὶ νὰ μᾶς ἐνθαρρύνει καὶ νὰ μᾶς διδάξει τὸ μέγεθος τῆς τιμῆς».

Λοιπὸν, χωρὶς τὸν Χριστὸ μηδέν, μαζί μὲ τὸν Χριστὸ τὰ πάντα. Ἄρκεϊ νὰ τὸ θελήσουμε καὶ νὰ εἴμαστε δεκτικὰ ὄργανα τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. Νὰ καταθέσουμε καὶ ἐμεῖς αὐτὸ ποὺ μπορούμε. Νὰ προσφέρουμε τὴν ἀγαθὴ γῆ, τὸ γόνιμο ἔδαφος, ποὺ θὰ δεχθεῖ τὸν καλὸ σπέρμα καὶ τὴν οὐράνια βροχὴ, γιὰ νὰ ἔχουμε πλοῦσια τὴν καρποφορία.

Χωρὶς τὸν Χριστὸ οὐδέν. Ὅμως **«πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντι με Χριστῷ»** (Φιλιπ. δ΄ 13).

Στὴ χριστιανικὴ, λοιπὸν, παράταξη δὲν ἔχει καμιά θέση ἡ ἀπραξία ἢ ἡ ἥττοπάθεια. Οὔτε ἡ ἀποθάρρυνση. Στὸν χριστιανικὸ στίβο ἔνα σάλπισμα ἀντηχεῖ: **«Ἀγωνίζεσθε»** ἀδιάκοπα, χαρούμενα, δυναμικά.

Εἶναι ἀδύνατον στὸν ἄνθρωπο νὰ μπορέσει νὰ ἐπικοινωνήσει μὲ τὸν Θεὸ χωρὶς τὴν ἐπενέργεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀλλὰ χρειάζεται ἡ παρουσία Του καὶ ἡ βοήθειά Του στοὺς ἁγίους ἀγῶνες, γιὰ νὰ προσέλθουμε, νὰ γονατίσουμε, νὰ παρακαλέσουμε καὶ νὰ προσευχηθοῦμε.

«Ἐγένετο δὲ Πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων κατελθεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς κατοικοῦντας Λύδδαν. Εὗρε

δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπόν τινα Αἰνέαν ὀνόματι, ἐξ ἐτῶν ὀκτῶ κατακείμενον ἐπὶ κρᾶββάτῳ, ὃς ἦν παραλελυμένος. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος· Αἰνέα, ἰάται σε Ἰησοῦς ὁ Χριστός· ἀνάστηθι καὶ στῶσον σεαυτῷ. Καὶ εὐθέως ἀνέστη. Καὶ εἶδον αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες Λύδδαν καὶ τὸν Σάρωνα, οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν Κύριον. Ἐν Ἰόππῃ δὲ τις ἦν μαθήτρια ὀνόματι Ταβιθά, ἡ διερμηνευομένη λέγεται Δορκάς· αὕτη ἦν πλήρης ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεημοσυῶν ὧν ἐποίει. Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν· λούσαντες δὲ αὐτὴν ἔθηκαν ἐν ὑπερῶν. Ἐγγὺς δὲ οὐσῆς Λύδδης τῇ Ἰόππῃ οἱ μαθηταὶ

**ΚΥΡΙΑΚΗ 7 ΜΑΪΟΥ
ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΥΤΟΥ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Πράξ. θ' 32-42
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ἰω. ε' 1-15**

ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ, ἀπέστειλαν δύο ἄνδρας πρὸς αὐτὸν παρακαλοῦντες μὴ ὀκνῆσαι διελθεῖν ἕως

αὐτῶν. Ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνῆλθεν αὐτοῖς· ὃν παραγενόμενον ἀνήγαγον εἰς τὸ ὑπερῶν, καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι κλαίουσαι καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια ὅσα ἐποίει μετ' αὐτῶν οὕσα ἡ Δορκάς. Ἐκβαλὼν δὲ ἔξω πάντας ὁ Πέτρος θείσ τὰ γόνατα προσήυξατο, καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα εἶπε· Ταβιθά, ἀνάστηθι. Ἡ δὲ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς αὐτῆς, καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον ἀνεκάθισε. Δοὺς δὲ αὐτῇ χεῖρα ἀνέστησεν αὐτήν, φωνήσας δὲ τοὺς ἁγίους καὶ τὰς χήρας παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν. Γνωστὸν δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης τῆς Ἰόππης, καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν ἐπὶ τὸν Κύριον».

ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΚΑΙ Ο ΑΓΙΑΣΜΟΣ ΜΑΣ

«Ἐγένετο Πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων, κατελθεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς κατοικοῦντας Λύδδαν».

Γιὰ τὴν ἱεραποστολικὴ δράση τοῦ πρωτοκορυφαίου ἀποστόλου Πέτρον μᾶς κάνει λόγο τὸ σημερινὸ ἀποστολικὸ ἀνάγνωσμα. Συνέβη ὅταν ὁ Πέτρος περιόδευε ὅλα αὐτὰ τὰ μέρη, τὴν Ἰουδαία, τὴν Γαλιλαία καὶ τὴ Σαμαρεία, νὰ κατεβῆ πρὸς νότο στοὺς ἁγίους ποὺ κατοικοῦσαν στὴ Λύδδα. Ὑπῆρχαν λοιπὸν ἅγιοι στὴ Λύδδα; Στὰ πρῶτα χρόνια τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὅταν ζοῦσαν οἱ Ἀπόστολοι, ὅλοι ὅσοι πίστευαν στὸν Κύριο ὀνομάζονταν ἅγιοι. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος στὶς ἐπιστολές του ὀνομάζει ἁγίους τοὺς Χριστιανούς τῆς Θεσσαλονίκης, τῶν Φιλίππων, τῆς Κορίνθου, τῆς Ἐφέσου, τῆς Ρώμης καὶ ὅλους γενικὰ ποὺ πίστεψαν καὶ βαπτίσθηκαν. Αὐτοὺς ἐννοεῖ καὶ ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς, ὅταν γράφει ὅτι ὁ ἀπόστολος Πέτρος κατέβηκε νὰ ἐπισκεφθεῖ τοὺς ἁγίους στὴ Λύδδα. Ἀργότερα πῆραν οἱ πιστοὶ στὴν Ἀντιόχεια τὸ ὄνομα Χριστιανοὶ καὶ ἐπεκράτησε τὸ ὄνομα αὐτὸ γιὰ ὅλους τοὺς πιστούς.

Α. Τί σημαίνει ἅγιος.

Ἀλλὰ τί σημαίνει ἡ λέξη ἅγιος; Σημαίνει ἐκεῖνον ποὺ εἶναι ξεκομμένος ἀπὸ τὸν κόσμον τῆς ἁμαρτίας. Ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ποὺ εἶναι δοσμένος καὶ ἀφιερωμένος στὸν Θεό, ποὺ εἶναι καθαρὸς καὶ ἄγνος στὸ σῶμα καὶ στὴν ψυχὴ. Ὅταν πλησιάζει ἡ ὥρα νὰ κοινωνήσουμε ὁ ἱερεὺς ὑψώνει τὸν ἁγιασμένο ἄρτο, ποὺ μετὰ τὴν ἐπίκληση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἔγινε σῶμα Χριστοῦ καὶ λέει: «Πρόσχωμεν τὰ ἅγια τοῖς ἁγίοις». Δηλαδή, ἄς προσέξουμε. Τὰ ἅγια αὐτὰ δῶρα, τὸ ἅγιο σῶμα καὶ τὸ τίμιο αἷμα τοῦ Χριστοῦ, εἶναι γιὰ τοὺς ἁγίους. Καὶ τότε οἱ Χριστιανοὶ προσέρχονται νὰ κοινωνήσουν, ἐπειδὴ ἔχουν τὴν συνειδηση ὅτι εἶναι ἅγιοι; Ὁχι. Ἐχουν τὴν συναίσθηση τῆς ἁμαρτωλότητάς τους, ἀλλὰ ὅμως καὶ τὸν πόθο νὰ γίνουν ἅγιοι. Γι' αὐτὸ καὶ ψάλλουν: «Εἷς ἅγιος, εἷς Κύριος Ἰησοῦς Χριστός...» Ἀπολύτως ἅγιος, εἶναι μόνον ὁ Θεός, ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός. Εἶναι ὁ «ἅγιος καὶ ἀληθινός», ὁ ἅγιος καὶ τοὺς πάντας «ἀγιάζων» (Λουκ. α' 35, δ' 34, Πράξ. γ' 14, Ἀποκαλ. γ' 7).

Ὁ ἴδιος ὅμως ὁ Θεός, μᾶς προσκαλεῖ μέσα ἀπὸ τὴν Ἁγία Γραφή καὶ μᾶς προτρέπει: «Ἄγιοι γίνεσθε, ὅτι ἐγὼ ἅγιός εἰμι» (Α' Πέτρ. α' 16). Νὰ εἰσθε ἅγιοι

καὶ νὰ προσπαθεῖτε συνεχῶς νὰ ἀγιάζεσθε καὶ κατὰ τὴν ἐσωτερικὴ καὶ ἐξωτερικὴ σας ζωὴ, γιὰτὶ ἐγὼ ὁ Θεὸς καὶ Δημιουργὸς σας εἶμαι ἅγιος. Φυσικὰ εἶναι ἀδύνατον ἐμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ ἄνθρωποι νὰ φθάσουμε τὴν ἀγιότητα τοῦ Θεοῦ. Ὅφειλουμε ὅμως νὰ μιμηθοῦμε τὸν Κύριό μας κατὰ τὸ δυνατόν, βάζοντας μπροστά μας τὸ ἅγιο θέλημά Του. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος μᾶς τονίζει: «**Τοῦτό ἐστι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ὁ ἁγιασμός ὑμῶν**» (Α' Θεσ. δ' 3).

Β. Τί εἶναι ὁ ἁγιασμός μας.

Ἀλλὰ τί εἶναι ἁγιασμός; Ἁγιασμός εἶναι ἡ ἐσωτερικὴ ἐκείνη ἐργασία, τὴν ὁποία ὁ Κύριός μας ἐπιτελεῖ στὸν ἄνθρωπο διὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Δὲν τὸν καθαρίζει μόνον ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες του μετὰ τὸ μυστήριον τῆς μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως, ἀλλὰ τὸν ἀποχωρίζει ἀπὸ τὴ φυσικὴ του κλήση καὶ ροπή πρὸς τὴν ἁμαρτία καὶ τὸν μάταιον κόσμον. Μετὰ τὴ συνεργασία τῆς θείας χάριτος, παραδίδεται ἡ θέληση τοῦ ἀνθρώπου στὴ θέληση τοῦ Θεοῦ καὶ ὁ πιστὸς ἀγιάζεται μετὰ τὰ ἅγια μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ ὀνομάζεται στὴν Ἁγία Γραφή «**ἁγιασμένος**».

Ἁγιασμός εἶναι τὸ σταθερὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐνώσεως τῆς ψυχῆς μετὰ τὸν Χριστό. Ἀποκτᾶ ὁ πιστὸς δυνατὴ προσωπικὴ σχέση μετὰ τὸν Νυμφίον τῆς ψυχῆς του, τὸν Κύριόν του. Μένει στερεωμένος στὸ λόγο τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Χριστὸς κυβερνᾷ τὸ νοῦ, τὴν καρδιά, τὴ θέληση καὶ ὅλη του τὴν ὑπαρξη. «**Ὁ μένων ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολύν**» (Ἰωάν. 1ε' 5). Γι' αὐτὸ παρουσιάζει καὶ καρποὺς πνευματικῶν στὴ ζωὴ του.

Ἁγιασμός εἶναι ἡ κατασκήνωσις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στὴν καρδιὰ τοῦ Χριστιανοῦ. Τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιο κάνει φανερὴ τὴν παρουσία του μετὰ τοὺς καρποὺς ποὺ παρουσιάζει ὁ Χριστιανὸς στὴν καθημερινή του ζωὴ.

Ἁγιασμός εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πνευματικῆς ἀναγεννήσεως τοῦ πιστοῦ. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἀναγεννήθηκε πνευματικὰ μέσα στὴν Ἐκκλησία γίνεται νέον δημιούργημα καὶ ζεῖ μιὰ καινούργια ζωὴ.

«Οἱ μὲν οὖν διασπα-
ρέντες ἀπὸ τῆς θλίψεως
τῆς γενομένης ἐπὶ Στε-
φάνῳ διήλθον ἕως Φοι-
νίκης καὶ Κύπρου καὶ

ΚΥΡΙΑΚΗ 14 ΜΑΪΟΥ
ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΔΟΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Πράξ. 1α' 19-30
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ἰω. 8' 5-42

ὡς· καὶ προσετέθη ὄχλος
ικανὸς τῷ Κυρίῳ. Ἐξῆλθε
δὲ εἰς Ταρσὸν ὁ Βαρνά-
βας ἀναζητῆσαι Σαῦλον,
καὶ εὐρῶν αὐτὸν ἤγαγεν

Ἀντιόχειας, μηδενὶ λαλοῦντες τὸν λόγον εἰ μὴ
μόνον Ἰουδαίους. Ἦσαν δὲ τινες ἐξ αὐτῶν ἄνδρες
Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι οἵτινες εἰσελθόντες εἰς Ἀντι-
όχειαν ἐλάλουν πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς, εὐαγγελιζό-
μενοι τὸν Κύριον Ἰησοῦν. Καὶ ἦν χεὶρ Κυρίου μετ'
αὐτῶν, πολὺς τε ἀριθμὸς πιστεύσας ἐπέστρεψεν
ἐπὶ τὸν Κύριον. Ἠκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ ὦτα
τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις περὶ αὐτῶν,
καὶ ἐξαπέστειλαν Βαρνάβαν διελθεῖν ἕως Ἀντιό-
χείας· ὃς παραγενόμενος καὶ ἰδὼν τὴν χάριν τοῦ
Θεοῦ ἐχάρη, καὶ παρεκάλει πάντας τῇ προθέσει
τῆς καρδίας προσμένειν τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἦν ἀνὴρ
ἀγαθὸς καὶ πλήρης Πνεύματος Ἁγίου καὶ πίστε-

αὐτὸν εἰς Ἀντιόχειαν. Ἐγένετο δὲ αὐτοὺς ἐνιαυτὸν
ὅλον συναχθῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ διδάξαι ὄχλον
ικανόν, χρηματῖσαι τε πρῶτον ἐν Ἀντιόχειᾳ τοὺς
μαθητάς Χριστιανούς. Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις
κατήλθον ἀπὸ Ἱεροσολύμων προφηταὶ εἰς Ἀντιό-
χειαν· ἀναστὰς δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἄγαβος
ἔσήμανε διὰ τοῦ Πνεύματος λιμὸν μέγαν μέλλειν
ἔσεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην· ὅστις καὶ ἐγένε-
το ἐπὶ Κλαυδίου Καίσαρος. Τῶν δὲ μαθητῶν
καθὼς ἠύπορεῖτό τις, ὥρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς
διακονίαν πέμψαι τοῖς κατοικοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ
ἀδελφοῖς· ὃ καὶ ἐποίησαν ἀποστείλαντες πρὸς τοὺς
πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς Βαρνάβα καὶ Σαύλου».

ΠΙΣΤΟΙ ΣΤΟΝ ΚΥΡΙΟ ΜΕΧΡΙ ΤΕΛΟΥΣ

«Παρεκάλει πάντας τῇ προθέσει τῆς καρδίας προσμένειν τῷ Κυρίῳ»!

Ὁ πρῶτος διωγμὸς ἄρχισε στὰ Ἱεροσόλυμα. Καὶ
τὸ πρῶτο θῦμα ἦταν ὁ πρωτομάρτυρας Στέφανος.
Μετὰ ἀπὸ τὸ μαρτυρικό του θάνατο, ὅπως ἀναφέρει
τὸ σημερινὸ Ἀποστολικὸ ἀνάγνωσμα, οἱ Ἀπόστολοι
καὶ οἱ πιστοὶ διασκορπίστηκαν σὲ ἄλλα μέρη. Ἐφθα-
σαν μέχρι τῆς Φοινίκης, τὴν Κύπρο καὶ τὴν Ἀντιόχεια
κηρύττοντας τὸ εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ. Τότε ἐστάλη
ὁ Βαρνάβας ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίᾳ τῶν Ἱεροσολύμων
στὴν Ἀντιόχεια γιὰ νὰ ἐνισχύσει τὴ νέα Ἐκκλησία.
«Υἱὸς παρακλήσεως» ἐρμηνεύεται τὸ ὄνομα Βαρ-
νάβας. Καὶ πράγματι ὁ Βαρνάβας εἶχε τὸ χάρισμα
νὰ παρακαλεῖ καὶ νὰ παρακινεῖ τοὺς πιστοὺς, **«τῇ
προθέσει τῆς καρδίας προσμένειν τῷ Κυρίῳ»**
(Πράξ. 1α' 33). Δηλαδὴ παρακαλοῦσε καὶ παρακι-
νοῦσε ὅλους τοὺς πιστοὺς, νὰ μένουν μὲ ὅλην τους
τὴν καρδιά πιστοὶ καὶ ἀφοσιωμένοι στὸν Κύριο.

A. Πιστότητα στὸν Κύριο.

Οἱ προτροπὲς τοῦ ἀποστόλου Βαρνάβα ἦταν ἔντο-
νες καὶ δυνατές. Ἡ ἀποδοχὴ τῆς καινούργιας διδαχῆς,
ἔπρεπε νὰ ἔχει τὴν συγκατάθεση τοῦ νοῦ. Δὲν ἔφθα-
νε ὅμως μόνον αὐτό. Χρειαζόταν καὶ κάτι ἄλλο πιὸ
βαθύ. Ἡ ἐλευθέρη, ἀβίαστη ἀλλὰ καὶ θερμὴ διάθεση
καὶ συγκατάθεση ὀλοκλήρης τῆς καρδιάς. Γιατί, ὅταν ἡ
καρδιά πιστεῦει ἀκράδαντα, ἐπηρεάζει ὄχι μόνον ὀλό-
κληρο τὸν συναισθηματικὸ μας κόσμο, ἀλλὰ καὶ ὅλη
μας τὴν ὑπαρξή. Αὐτὴ γράφει τὴν ἱστορία τῆς ζωῆς
μας. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ ἀπόστολος Βαρνάβας ζητοῦσε ὄχι
ἀπλὴ συγκατάθεση καὶ παραδοχὴ τοῦ κηρύγματος τοῦ
εὐαγγελίου, ἀλλὰ ὀλοψυχη συμμετοχή. Ἦθελε πλήρη
ἀφοσίωση τῶν πιστῶν τῆς Ἀντιόχειας στὸ πρόσωπο
τοῦ Χριστοῦ. Μέσα στὴν Ἁγία Γραφή, στὶς Παροιμί-
ες τοῦ Σολομώντος, ὁ Θεὸς ζητᾷ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο τὴν
καρδιά του: **«Υἱέ μου, δός μοι σὴν καρδίαν»**. Παιδί
μου δώσε μου τὴν καρδιά σου.

«Τῇ προθέσει τῆς καρδίας». Ἡ πρόθεση τῆς
καρδιάς μας παίζει μεγάλο ρόλο. Ἄν ἡ καρδιά μας
δὲν εἶναι σύμφωνη καὶ δὲν ἔχει τὴν πρόθεση νὰ
παραδεχθεῖ τὴν ἀλήθεια, τότε δὲν γίνεται τίποτε.
Ἔτσι ἐξηγεῖται τὸ γεγονός, πὼς ἐνῶ πολλοὶ ἄνθρω-

ποι μὲ τὴ λογικὴ τους δέχονται τὸ ὀρθὸ καὶ ἀληθινὸ,
ὅμως δὲν τὸ ἀκολουθοῦν ἔμπρακτα καὶ δὲν μετα-
βάλλεται σὲ πράξη ἢ σκέψη αὐτή. Ἡ κοσμοθεωρία
τους δὲν γίνεται καὶ βιοθεωρία τους. Ἡ ἢ ὀρθο-
δοξία τους, δὲν γίνεται καὶ ὀρθοπραξία. Ἡ **«ζῶσα
πίστις»** στηρίζεται κυρίως στὴν καρδιά κι ὄχι στὴ
λογικὴ. Τότε μόνον ἡ λογικὴ ὑπακούει στὴν καρδιά,
ὅταν αὐτὴ ἀγαπήσει καὶ πιστέψει ἀληθινὰ τὸν Χρι-
στό, ὅτι εἶναι ὁ μοναδικὸς Σωτῆρας καὶ Λυτρωτής.

B. Ἀφοσίωση μέχρι τέλους.

Ἡ παραδοχὴ τῆς διδασκαλίας τοῦ Κυρίου μας καὶ ἡ
φλογερὴ ἀγάπη, μὲ ὅλην μας τὴν καρδιά στὸ ἅγιο Πρό-
σωπό Του ἔχουν σὰν ἀποτέλεσμα τὸ **«προσμένειν τῷ
Κυρίῳ»**. Δηλαδὴ νὰ γίνουμε πιστοὶ σὲ τέτοιο βαθμὸ,
ὥστε νὰ παραμείνουμε πιστοὶ στὸν Χριστὸ μέχρι τὴν
τελευταία μας ἀναπνοή, ὅ,τι κι ἂν μᾶς συμβεῖ.

Δὲν ζητᾷ ὁ Χριστὸς μιὰ ὀποιαδήποτε πίστη. Δὲν
θέλει καὶ δὲν δέχεται νὰ τὸν ἀγαπᾶμε μὲ μισὴ καρδιά.
Ἐπιθυμία του εἶναι, νὰ τοῦ προσφέρουμε κάθε μέρα
ὀλοκλήρη τὴν καρδιά μας. Νὰ τὸν λατρεύουμε καὶ νὰ
τὸν ἐπικαλούμαστε **«ἐν ὅλῃ καρδίᾳ»** ὅπως ἀναφέρει
καὶ ἡ εὐχὴ τῆς θείας Λειτουργίας. Ἡ ὀλοκληρωμέ-
νη πίστη προϋποθέτει καὶ ἀφοσίωση ὀλοκληρωτικὴ
καὶ προσκόλληση στὸ θεϊκὸ Πρόσωπό Του. Ἀκόμη τὸ
«προσμένειν τῷ Κυρίῳ», σημαίνει νὰ ἐπιμένουμε,
μὲ ἀγωνιστικότητα στὴν ἀφοσίωσή μας αὐτὴ στὸ
πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ.

Στὴν πορεία μας θὰ συναντήσουμε πολλὰ ἐμπόδια
καὶ δυσκολίες. Ἄν δὲν εἶναι κανεὶς ἄνθρωπος ἐπι-
μονῆς, θὰ ὑποχωρήσει. Θὰ κάνει συμβιβασμούς καὶ
θὰ ἀπομακρυνθεῖ τελικὰ ἀπὸ τὸν Χριστό. **«Προσμέ-
νειν»** σημαίνει ἀγώνας. Ἀπόφαση νὰ θυσιάσουμε
τὰ πρόσκαιρα συμφέροντά μας γιὰ τὰ αἰώνια. Ὅταν
ἡ ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ ἀναφέρεται στὴν τήρηση τῆς δι-
καιοσύνης, τῆς ἀλήθειας, τῆς ἀγάπης, τῆς ἀγνότητας
καὶ σωφροσύνης, νὰ ἔχουμε τὴν ἀπόφαση καὶ τὴ ζωὴ
μας νὰ θυσιάσουμε. Ὅπως ἔκαναν ὅλοι οἱ μάρτυρες
τοῦ Χριστοῦ μας.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ με τούς ἀναγνώστες μας

Γεγονὸς ἢ Ἀνάσταση Β΄

Εἶδαμε πὼς ἡ ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἀδι-
αμφισβήτητο ἱστορικὸ γεγονός. Πολλὰ τὰ ἐπιχει-
ρήματα, ἱκανὰ νὰ πείσουν καὶ τὸν πιὸ ἀπαιτητικό,
ἀλλὰ καλόπιστο ἔρευνητή. Ὑπάρχει ὁμως καὶ ἓνα
ἐπιχείρημα ἀπὸ τὰ πιὸ ἰσχυρά. Ξεφεύγει ἀπὸ τὴ
γνωστὴ ἀπολογητικὴ ἐπιχειρηματολογία καὶ ἀφή-
νει νὰ μιλήσει μόνον τοῦ ἓνα γεγονὸς συγκινητικό:
Ἡ πνευματικὴ ἀλλαγὴ μέσα στὶς ψυχὲς καὶ προ-
παντὸς ἡ ἀτρόμητη ἀντιμετώπιση τοῦ θανάτου.
Κάτι περισσότερο: Ἡ ἥρεμη, ψυχραῖμη καὶ χαρού-
μενη θὰ λέγαμε ἐνατένιση καὶ ἀντιμετώπισή του.
Τί σημαίνει αὐτό; Τί τις θέλουμε τὶς ἀποδείξεις,
ὅταν ἔχουμε μπροστὰ μας ζωντανὴ μιὰ τέτοια
πραγματικότητα; Ἐνα γεγονός πού δὲν ἔχει καμιά
ἄλλη ἐξήγηση ἐκτὸς ἀπὸ τὴ δύναμη πού ξεπήδησε
ἀπὸ τὸν ἄδειο τάφο.

Μῦθος, λοιπόν, ἡ Ἀνάσταση; Ναί, μῦθοι μπο-
ρεῖ νὰ χαλκεύωνται καὶ μὲ μῦθους δημιουργεῖς
μυθολογία. Δὲν δημιουργεῖς ὁμως ἥρωες. Τοὺς
μάρτυρες καὶ ἀγωνιστὲς τῆς πίστεως δὲν τοὺς
δημιουργοῦν τὰ παραμύθια. Τοὺς ἀναδεικνύ-
ουν τὰ ἀδιαμφισβήτητα ἱστορικὰ γεγονότα. Ἄν ἡ
Ἀνάσταση δὲν ἦταν γεγονός, δὲν θὰ μπορούσαν
οἱ μάρτυρες νὰ ἀτενίζουν ἥρεμα τὰ πρωτοφανῆ
βασανιστήρια καὶ τὸν πιὸ φρικτὸ θάνατο. Μὲ τὴν
ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ ὁ θάνατος γίνεται ἀνίσχυ-
ρος καὶ εὐκαταφρόνητος καὶ στὶς γυναῖκες καὶ σ'
αὐτὰ τὰ μικρὰ παιδιὰ πού προχωροῦν ἀτρόμητα
στὸ μαρτύριο. Μποροῦμε νὰ περάσουμε ἀπαρα-
τήρητο ἓνα τέτοιο μοναδικὸ γεγονός;

«Ἀπλὲς γυναῖκες περιφρονοῦν τὸν θάνατο. Ποιὸς
δὲν θὰ ἐκπλαγεῖ; Ποιὰ ἄλλη ἀπόδειξη πὸ ἰσχυρὴ ζητᾶς
γιὰ τὴν ἀνάσταση ὅταν βλέπεις μιὰ τόσο βαθιὰ ἀλλαγὴ;
Γυναῖκες ἀντιμετωπίζουν τὸν θάνατο. Τὸν θάνατο πού
μέχρι τότε τρομοκρατοῦσε τοὺς ἄνδρες καὶ αὐτοὺς τοὺς
ἀγίους. Πρόσεξε, λοιπόν, τὸν φόβο πού προκαλοῦσε
ἄλλοτε, ὥστε βλέποντας τώρα τὴν καταφρόνησή του,
νὰ θανατᾶσεις τὸν αἴτιο τῆς ἀλλαγῆς, τὸν Θεό. Πρό-
σεξε ποιὰ ἦταν πρῶτα ἡ δύναμη τοῦ θανάτου, ὥστε
βλέποντας τώρα τὴν ἀδυναμία του νὰ εὐχαριστήσεις
τὸν Χριστό, πού τοῦ ἀφαίρεσε κάθε δύναμη. Μέχρι
τότε δὲν ὑπῆρχε δύναμη παρόμοια μὲ τὴ δύναμη τοῦ
θανάτου. Καὶ δὲν ὑπῆρχε ἀδυναμία παρόμοια μὲ τὴν
ἀδυναμία μας. Ἀλλὰ σήμερα ἡ ἀδυναμία τοῦ θανάτου
ξεπερνᾶει κάθε ἄλλη ἀδυναμία καὶ ἡ δύναμή μας κάθε
ἄλλη δύναμη. Βλέπεις ποιὰ μεγάλη ἐπανάσταση ἔγινε;»
(Χρυσόστομος).

Ἔτσι εἶναι. Ὁ θάνατος προτοῦ ἔλθει ὁ Χριστὸς
ἦταν τρομερὸς σὲ ὅλους. Τὸν ἔτρεμαν, ὅσο κι ἂν
παρουσιάζονταν καὶ περιπτώσεις θάρρους, καὶ
αὐτοὶ οἱ ἄγιοι καὶ μεγάλοι προφῆτες καὶ πατριάρ-
χες τοῦ Ἰσραὴλ. Ἐνας προφήτης Ἡλίας, ἡ οὐρανο-
μήκης ἐκείνη ψυχὴ, πού ἀνοιγόκλεινε τὸν οὐρανό,
τρομοκρατεῖται καὶ φεύγει φοβισμένος μπροστὰ
στὴ θανατικὴ ἀπειλὴ τῆς Ἰεζάβελ. Τόση ἦταν ἡ δύ-

ναμη τοῦ θανάτου! Παρόμοια, πράγματι, δύναμη
μὲ αὐτὴ δὲν ὑπῆρχε. Φόβος πὸ φρικτὸς ἄλλος δὲν
βασίλευε. Καὶ ὁ ἄνθρωπος τὸν ἀτένιζε ἀδύναμος,
χωρὶς καμιά δυνατότητα ἀντιδράσεως. Ἡ σκιά του
τὸν παρέλυε. Τὸ παγερό του χνῶτο τὸν νέκρωνε.
Καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ διέλυσε ἡ ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ.
Ἀπὸ ἀνύπαρκτη, λοιπόν, πηγὴ ἀντλήθηκαν τέτοια
πρωτοφανῆ ἀποθέματα δυνάμεως; Ἀλλὰ ἀπὸ τὸ
μηδὲν δὲν δημιουργεῖ ὁ ἄνθρωπος. Μόνον ὁ Θεός.
Καὶ ὁ Θεὸς ἔκανε μὲ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Υἱοῦ Του
ἓνα ἄδειο τάφο ἀνεξάντλητη πηγὴ δυνάμεως καὶ
ἠρωισμοῦ.

Ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὸ φόβο καὶ τὴν ἀγωνία τοῦ
θανάτου ἦταν, εἶναι καὶ θὰ εἶναι, ἡ πιὸ πειστικὴ
ἀπόδειξη γιὰ τὴν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ. Τὸ πα-
ράδειγμα τοῦ ἀποστόλου Παύλου εἶναι ἰδιαίτερα
χαρακτηριστικό. Ὅχι μόνον δὲν φοβᾶται τὸν θάνατο,
ἀλλὰ καὶ τὸν ἐπιθυμεῖ. Τὸν ἐπιθυμεῖ ὄχι ἀπὸ τὴν
ἄκαιρη δειλία τοῦ πεισιθαντισμοῦ, ἀλλὰ ἀπὸ τὴ
σφοδρὴ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ. Ἀκριβῶς γιὰ τὸν
βλέπει μέσα ἀπὸ τὸ νέο πρίσμα τῆς Ἀναστάσεως,
ὡς σύνδεσμο του μὲ τὸν Χριστό. Τὸ διακηρύσ-
σει μὲ σφοδρὸ πόθο γιὰ τὸν λατρευτὸ του Κύριο,
τὸν Ἀρχηγὸ τῆς ζωῆς καὶ νικητὴ τοῦ θανάτου:
**«Κυριαρχοῦμαι ἀπὸ τὸν πόθο τῆς ζωῆς καὶ
τὴν ἐπιθυμία τοῦ θανάτου καὶ ὑπερισχύει ἡ
δεύτερη, γιὰ νὰ εἶμαι διαρκῶς μαζί μὲ τὸν
Χριστό»** (Φιλιπ. α΄ 23). Προσθέτει ὁ Χρυσόστομος:
*«Ἄν γιὰ τοὺς παλαιούς ὁ θάνατος ἦταν φοβερός γιὰ τὸν
Παῦλο ἦταν ποθητός. Γιὰ ἐκείνους ἀποκρουστικός, γι'
αὐτὸν εὐχάριστος. Καὶ πολὺ φυσικά. Πρῶτα ὁ θάνατος
κατέβαζε στὸν Ἄδη. Τώρα ἀνεβάζει καὶ ἐνώνει μὲ τὸν
Χριστό».*

Νὰ τὸ μυστικὸ τῆς χαρᾶς τοῦ θείου Παύλου
μπροστὰ στὸν θάνατο. Ἀπευθύνεται πάλι στοὺς
Φιλιππησίους καὶ τοὺς λέει: **«Καὶ ἂν ἀκόμα
χύσω τὸ αἷμα μου σὰν θυσία στὸν Θεὸ καὶ
ἂν φθάσω γιὰ χάρη σας καὶ μέχρι τὸν θάνατο,
εἶμαι γεμάτος ἀπὸ χαρὰ»** (β΄ 17). Ἐκπληκτὸς ὁ
Χρυσόστομος σχολιάζει: *«Τί λές; Πεθαίνεις, Παῦλε,
καὶ προσκαλεῖς τοὺς ἀνθρώπους νὰ μετάσχουν στὴ
χαρὰ σου; Τί ἔγινε, λοιπόν, πὲς μου; Δὲν πεθαίνω, ἀλλὰ
περνᾶω σὲ μιὰ καλύτερη ζωή.»* Ὅπως οἱ ἄνθρωποι στὶς
γεννήσεις καλοῦν πολλοὺς νὰ μετάσχουν στὴ χαρὰ
τους, ἔτσι καὶ ὁ Παῦλος βαδίζοντας πρὸς τὸ θάνατο κα-
λοῦσε τοὺς δικούς του νὰ χαροῦν. *«Γιὰτί; Ἀνάπανσις
γάρ ἐστὶν ὁ θάνατος καὶ πόνων ἀπαλλαγὴ καὶ ἰδρώτων
ἀντίδοσις καὶ ἀμοιβὴ παλαισμάτων καὶ στέφανος. Διὰ
τοῦτο παρὰ μὲν τὴν ἀρχὴν ἐπὶ τοῖς νεκροῖς κοπετοῖ τι-
νες ἐγίγοντο καὶ θρηνοῖ, νῦν δὲ ψαλμοὶ καὶ ὕμνωδια».*
Καὶ αὐτὸ γιὰτί *«θάνατος τότε ὁ θάνατος ἦν».* Μετὰ
τὴν Ἀνάσταση ὁμως ὁ θάνατος ἔγινε ζωὴ.

ΟΙ ΝΑΝΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΓΙΓΑΝΤΕΣ

Υπάρχουν δύο ειδών τοποθετήσεις και αντιμετώπισεις μπροστά στο μεγαλείο και την ἀρετή: Ὁ θαυμασμός και ἡ σπίλωση. Μπροστά στην ἀρετή και τὸν ἐνάρετο ἄλλοι στέκονται με θαυμασμό, με ἐκτίμηση, με σεβασμό. Πολὺ θὰ ἤθελαν νὰ μιμηθοῦν, νὰ μπορέσουν νὰ φθάσουν τὸ πρότυπό τους. Ὅπωςδήποτε τὸ θαυμάζουν, ἔστω κι ἂν δὲν μποροῦν νὰ τὸ φθάσουν. Τὸ ἐπαινοῦν ἀνεπίφθονα καὶ τὸ καμαρώνουν.

Υπάρχει καὶ ἡ ἄλλη τοποθέτηση τῶν μικρῶν στην ψυχὴ. Αὐτοὶ ἐπειδὴ δὲν μποροῦν νὰ φθάσουν τὶς μεγάλες μορφές, θέλουν νὰ τὶς κατεβάσουν. Δὲν δέχονται καὶ δὲν ἀνέχονται νὰ ὑπάρχουν ἄλλοι ἀνώτεροί τους. Τοὺς θέλουν ὅλους στὰ μικρά τους μέτρα καὶ ἀκόμα παρακάτω. Νάνοι αὐτοὶ δὲν ἀνέχονται τοὺς γίγαντες. Αἰσθάνονται ὅτι οἱ μεγάλοι, οἱ ἐνάρετοι, οἱ ἄξιοι ὑπογραμμίζουν τὴ δική τους μικρότητα. Νιώθουν μειονεκτικά. Καὶ θέτουν σὲ κίνηση τὴ μηχανὴ τῆς σπιλώσεως, τῆς λάσπης, τῆς κατασυκοφαντήσεως. Καὶ πιστεύουν, πῶς, μειώνοντας τοὺς ἄλλους, αὐτοὶ ἀνεβαίνουν.

Ἀναρίθμητα τὰ παραδείγματα, παλαιὰ καὶ σύγχρονα. Καὶ τόσο χαρακτηριστικά. Νὰ ἀναφέρουμε τὴν περίπτωση τοῦ Κάϊν καὶ Ἄβελ; Νὰ θυμηθοῦμε τὸν πολὺπαθὸ Ἰωσήφ; Νὰ σκεφθοῦμε τὰ παθήματα τοῦ Δαβὶδ; Νὰ σταθοῦμε στὸ παράδειγμα τῶν παραδειγμάτων, τὸν Κύριο; Τί δολιεύθηκε καὶ τί μηχανοραφίες ἐπλεξε τὸ πάθος τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων ἐναντίον τοῦ Θεανθρώπου;

Γιατί ὁ Κάϊν σκότωσε τὸν Ἄβελ, τὸν ἀδελφό του; Τί τοῦ ἔκανε; Σὲ τί τοῦ ἔφταιξε; Ἐπειδὴ ἦταν καλός, ἐνάρετος καὶ εὐάρεστος στὸν Θεό; Διότι **«ἐπεΐδεν ὁ Θεὸς ἐπὶ Ἄβελ καὶ ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ, ἐπὶ δὲ Κάϊν καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις αὐτοῦ οὐ προσέσχε»** (Γεν. δ' 4—5), ἦταν λόγος νὰ ὀργισθεῖ ἐναντίον τοῦ ἀδελφοῦ του; Ἀντὶ νὰ ἐξετάσει, γιατί ὁ Θεὸς εἶδε με εὐμένεια τὴ θυσία τοῦ Ἄβελ καὶ ὄχι τὴ δική του καὶ νὰ παρακινηθεῖ νὰ μιμηθεῖ τὴν ἀρετὴ τοῦ ἀδελφοῦ του, γιὰ νὰ γίνεῖ καὶ αὐτὸς ἀγαπητὸς στὸν Θεό, χειροτερεύει τὴ θέση του. Μηχανεύεται τὴν ἐξόντωσή του. Ἐλέγχεται ἀπὸ τὴν ἀρετὴ τοῦ ἀδελφοῦ του, τὴν ζηλεύει, τὴν φθονεῖ καὶ ἀντὶ νὰ τὴν μιμηθεῖ, θέλει νὰ τὴν ἐξαλείψει. Καὶ μαζί με αὐτὴ καὶ τὸν ἀδελφό του.

Κάτι ἀνάλογο δὲν ἔγινε καὶ με τὴν περίπτωση τοῦ Ἰωσήφ; Ἀπὸ τὶς πιὸ ὠραῖες μορφές. Γεμάτος χάρες καὶ ἀρετές. Στὸ προσωπὸ του συγκεντρώνονται σὰν σὲ ἀκτινοβόλο ἐστία, ὅλες οἱ ἀνταύγειες τῆς ἀρετῆς. Ἡ ἀρετὴ του προσελκύει τὴν εὐνοία τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀνθρώπων. **«Ἰακώβ ἠγάπα τὸν Ἰωσήφ παρὰ πάντας τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ»** (Γεν. λζ' 3). Ἀξιαγάπητος γιὰ τὰ πλούσια χαρίσματά του καὶ τὴν πηγαία ἀρετὴ του, τὴν καθαρὴ καρδιά του.

Ὅλα ὁμως αὐτὰ τὰ χαρίσματά του, ἀντὶ νὰ προσελκύσουν τὸν θαυμασμὸ τῶν ἀδελφῶν του, προσελκύουν τὸν φθόνο καὶ τὸ μῖσος. Βλέπουν τὰ προσόντα τοῦ ἀδελφοῦ τους, ἡ δόξα ποὺ τοῦ ἐπιφυλάσσεται τοὺς εἶναι γνωστή, τοὺς ἔχει ἀποκαλυφθεῖ, καὶ ἀντὶ νὰ χαροῦν, ἀντὶ νὰ ἀγωνισθοῦν γιὰ νὰ τὴν φθάσουν, τὴν μισοῦν καὶ τὸν φθονοῦν. Συλλαμβάνουν σχέδιο ἐξοντωτικὸ καὶ τὸ πραγματοποιοῦν. Καὶ ἐπεμβαίνει ὁ Θεός, γιὰ νὰ ματαιώσει τὰ δόλια σχέδιά τους.

Ὁ ἴδιος ἐξοντωτικὸς μηχανισμὸς δὲν λειτουργοῦσε καὶ στην περίπτωση τοῦ Σαοὺλ ἐναντίον τοῦ Δαβὶδ; Ἐπειδὴ ὁ Δαβὶδ φόνευσε τὸν Γολιάθ, νίκησε τοὺς ἀλλοφύλους καὶ ἀνέβασε τόσο ὑψηλὰ τὸ γόπτρο τοῦ λαοῦ του, ὁ ἀχάριστος καὶ φθονερὸς βασιλεὺς Σαοὺλ, ἀντὶ νὰ χαρεῖ λυπᾶται καὶ θέλει με κάθε τρόπο τὴν ἐξόντωσή του.

Κι ἂς ἔλθουμε στὸ ἔγκλημα τῶν ἐγκλημάτων. Ἐπειδὴ ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς κηρύττει τὴν ἀλήθεια, γιαιτρεύει ἀσθενεῖς, συγχωρεῖ ἁμαρτωλούς, οἱ ἐμπαθεῖς Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι λυποῦνται, ἀγανακτοῦν, τὸν συκοφαντοῦν καὶ ἐτοιμάζουν τὴ σταύρωσή Του.

Ἄς ἀναφέρουμε μιὰ ἀπὸ τὶς πολλὲς περιπτώσεις. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἔρχεται ἀπὸ τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας στὴν Καπερναοῦμ. Μέσα σὲ μιὰ ἡμέρα προσφέρει στὸν δοκιμασμένο λαὸ τρεῖς εὐεργεσίες. Τοὺς ἔδωσε τὴν οὐράνια διδασκαλία Του. Ἀναρίθμητα πλήθη συγκεντρώθηκαν, γιὰ νὰ σβήσουν τὴν πνευματικὴ τους δίψα, μόλις πληροφορήθηκαν τὴν ἀφιξή Του: **«Ἠκούσθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι. Καὶ εὐθέως συνήχθησαν πολλοί, ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν· καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον»** (Μάρκ. β' 1-2). Συγχρόνως με ἕνα Του λόγο θεραπεύει τὸν **«αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων»** δύστυχο παραλυτικὸ. Ἀλλὰ ἡ παράλυσή του ἦταν διπλῆ. Ὁχι μόνο σωματικὴ, ἀλλὰ καὶ ψυχικὴ. Καὶ ὁ Κύριος μαζί με τὴν σωματικὴ ὑγεία τοῦ προσφέρει καὶ τὴν ψυχικὴ θεραπεία: **«Τέκνον, ἀφένταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου»**.

Ὁ λαὸς θαυμάζει. Οἱ Γραμματεῖς πικραίνονται. Ἡ χολὴ ἀπὸ τὴν καρδιά τους ἀνεβαίνει στὰ χεῖλη. Καὶ δὲν διστάζουν νὰ χύσουν τὸ φαρμακερὸ τους δηλητήριο: **«Τί οὗτος οὕτω λαλεῖ βλασφημίας;»** Οἱ βλάσφημοι κατηγοροῦν βλάσφημο τὸν ἀναμάρτητο. Βλασφημία, λοιπόν, εἶναι ἡ θεϊκὴ διδασκαλία, ἡ θαυμαστὴ θεραπεία, ἡ συγχώρηση τῶν ἁμαρτιῶν;

Τὸ κατάντημα τοῦ πάθους, ποὺ δὲν θέλει νὰ δεῖ με καθαρὸ βλέμμα, νὰ ἀναγνωρίσει καὶ νὰ μιμηθεῖ τὸ μεγαλεῖο τῆς ἀρετῆς. Ἕνας προβληματισμὸς, ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ ἀποτελεῖ καθημερινὸ μέλημα γιὰ ὅλους μας.

«Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη· ἐπιτρέπεται σοι ὑπὲρ σεαυτοῦ λέγειν. Τότε ὁ Παῦλος ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπελογεῖτο. Ἐν οἷς καὶ πορευόμενος εἰς τὴν Δαμασκὸν μετ' ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς τῆς παρὰ τῶν ἀρχιερέων, ἡμέρας μέσης κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον, βασιλεῦ, οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου περιλάμπαν με φῶς καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ πορευομένους· πάντων δὲ καταπεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν ἤκουσα φωνὴν λαλοῦσαν πρὸς με καὶ λέγουσαν τῇ Ἑβραϊδὶ διαλέκτῳ· Σαοὺλ Σαοὺλ, τί με διώκεις; σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν. Ἐγὼ δὲ εἶπον· τίς εἶ, Κύριε; Ὁ δὲ εἶπεν· ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις. Ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ στῆθι ἐπὶ τοὺς πό-

ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΜΑΪΟΥ
ΤΟΥ ΤΥΦΛΟΥ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Πράξ. κστ' 1, 12-20
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ἰω. θ' 1-38

δας σου· εἰς τοῦτο γὰρ ὤφθην σοι, προχειρίσασθαί σε ὑπηρέτην καὶ μάρτυρα ὧν τε εἶδες ὧν τε ὀφθήσομαί σοι, ἐξαιρούμενός σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἐθνῶν, εἰς οὓς ἐγὼ σε ἀποστέλλω ἀνοίξαι ὀφθαλμούς αὐτῶν, τοῦ ἐπιστρέψαι ἀπὸ σκοτόους εἰς φῶς καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ σατανᾶ ἐπὶ τὸν Θεόν, τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς ἄφεςιν ἀμαρτιῶν καὶ κληρὸν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πίστει τῇ εἰς ἐμέ. Ὅθεν, βασιλεῦ Ἀγρίππα, οὐκ ἐγενόμην ἀπειθῆς τῇ οὐρανίῳ ὀπτασίᾳ, ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῶ πρῶτον καὶ Ἱεροσολύμοις, εἰς πᾶσάν τε τὴν χώραν τῆς Ἰουδαίας καὶ τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγέλλω μετανοεῖν καὶ ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν Θεόν, ἅξια τῆς μετανοίας ἔργα πράσσοντας».

ΤΟ ΣΗΜΕΙΟ ΤΗΣ ΝΙΚΗΣ

«Εἶδον... οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου περιλάμπαν με φῶς...».

ΤΑ ΤΡΙΑΚΟΣΙΑ πρῶτα χρόνια τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἡ Ἐκκλησία μας ἔζησε σκληροὺς διωγμούς. Πολλοὶ αὐτοκράτορες πολέμησαν τὴν καινούργια πίστη, ποὺ δίδαξε καὶ θεμελίωσε μὲ τὸ σταυρικό του θάνατο καὶ τὴν Ἀνάστασή Του ὁ Κύριος Ἰησοῦς.

Ποιός, ὅμως, ἔσβησε τὴ μεγάλη αὐτὴ φωτιά, τοὺς διωγμοὺς ἐναντίον τῶν πιστῶν; Ὁ αὐτοκράτορας Μέγας Κωνσταντίνος. Μόλις ἀνέβηκε στὸ θρόνο, σταμάτησε τοὺς διωγμοὺς τῶν Χριστιανῶν.

Ἀλλὰ καὶ δευτέρη φωτιά προσπάθησε νὰ σβήσει ὁ Μέγας Κωνσταντίνος. Ἦταν ἡ αἴρεση τοῦ Ἀρείου. Οἱ διωγμοὶ κύκλωναν τὴν Ἐκκλησία ἀπὸ ἔξω. Ἡ αἴρεση τοῦ Ἀρείου ἦταν ἐσωτερικὴ, φούντωσε μέσα στὰ σπλάγχνα τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ αὐτοκράτορας Κωνσταντίνος μὲ τὸ κύρος ποὺ διέθετε, βοήθησε νὰ συγκληθεῖ καὶ ἦταν παρῶν στὴν πρώτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδο, ποὺ ἔλαβε χώρα στὴ Νίκαια τῆς Βιθυνίας καὶ καταδίκασε τὶς κακοδοξίες τοῦ αἰρεσιάρχη Ἀρείου, ποὺ εἶχαν συγκλονίσει τότε τὴν Ἐκκλησία.

Παρὰ ὅμως τὶς μεγάλες καὶ πολυτίμες ὑπηρεσίες ποὺ εἶχε προσφέρει στὸν Χριστιανισμό, ὡστόσο δὲν εἶχε ἀκόμα φωτισθεῖ ἀπὸ τὸ θεῖο φῶς καὶ δὲν εἶχε βαπτισθεῖ στὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος. Τοῦτο ἔγινε στὰ τέλη τῆς ἐπίγειας ζωῆς του καὶ ἀφοῦ πρῶτα εἶδε θεῖο ὄραμα. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς καὶ τὸ ἀποστολικὸ κείμενο τῆς Κυριακῆς μᾶς ὑπενθυμίζει τὸ ὄραμα τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ὅταν ὑπόδικος ὁ Ἀπόστολος ἐμφανίσθηκε μπροστὰ στὸν Ἀγρίππα.

Κι ἀπὸ ἐκεῖνη τὴ στιγμή ὁ Σαοὺλ, ἔγινε ὁ φτερωτὸς ἀπόστολος τῶν ἐθνῶν, ὁ Παῦλος, ποὺ κήρυξε τὴν Ἀλήθεια σ' ὅλο τὸν τότε γνωστὸ κόσμο, καὶ θυσιάστηκε

γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

Παρόμοιο ὄραμα εἶδε καὶ ὁ αὐτοκράτορας Κωνσταντίνος, ὅταν προχωροῦσε πρὸς τὴν Μαλβία γέφυρα, γιὰ νὰ κατατροπώσει τὸν ἀντίπαλό του Μαξέντιο. Μέρα μεσημέρι ὁ Μέγας Κωνσταντίνος εἶδε νὰ ἀπαστράφει φῶς. Εἶδε ὀλοφώτεινο σταυρὸ στὸν Οὐρανὸ μὲ τὶς λέξεις «**ἐν τούτῳ νίκα**».

Ἡ ὥρα τῆς μεγάλης κλήσεως εἶχε σημάνει. Ἡ μεγάλη στροφή καὶ μεταστροφή εἶχε γίνει στὰ κατάβαθα τῆς καρδιάς τοῦ γενναίου αὐτοκράτορα. Χάθηκε σὲ λίγο ὁ Σταυρὸς ἀπὸ τὸν οὐρανὸ, ἀλλὰ χαράχθηκε βαθιὰ στὴν καρδιά του.

Λέει τὸ ἀπολυτίκιο τῆς γιορτῆς, γιὰ τὴν κλήση τῶν δύο θηραμάτων τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἀποστόλου Παύλου καὶ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου:

«*Τοῦ Σταυροῦ Σου τὸν τύπον ἐν οὐρανοῖς θεασάμενος καὶ ὡς ὁ Παῦλος τὴν κλησιν οὐκ ἐξ ἀνθρώπων δεξάμενος, ὁ ἐν βασιλεῦσιν ἀπόστολός σου, Κύριε...*».

Ἰσχυρίζονται μερικοὶ πὼς μόνον ἄσχημοι ἐλκύονται ἀπὸ τὸν Χριστιανισμό. Λάθος! Νὰ δυὸ ἐπίσημοι, ὁ εὐγλωττος καὶ μορφωμένος Σαοὺλ γίνεται ὁ ἀπόστολος Παῦλος καὶ ὁ μέγας βασιλιάς Κωνσταντίνος γίνεται ἅγιος τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ γιορτάζει μαζί μὲ τὴ μητέρα του Ἁγία Ἐλένη, τὴν Κυριακὴ 21 Μαΐου.

Τὸ νὰ πιστεύει, ἀληθινά, ἕνας ἀξιωματοῦχος, ἕνας ἐπίσημος, εἶναι δυσκολότερο. Οὔτε ὁ ἐγωϊσμός, οὔτε τὰ ἀξιώματα, οὔτε οἱ κόλακες, τὸν ἀφήνουν νὰ ταπεινωθεῖ μπροστὰ στὸν Χριστό. Ὁ Μ. Κωνσταντίνος ταπεινώθηκε μπροστὰ στὸν Ἐσταυρωμένο Ἰησοῦ. Καὶ σάλπισε τὴν Ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου στὰ πέρατα τοῦ κόσμου.

Μακάρι νὰ ὑπῆρχαν καὶ σήμερα πολλοὶ μορφωμένοι καὶ ἄρχοντες καὶ ἀξιωματοῦχοι ταπεινοὶ ὑπηρέτες τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ!

«Ἐκρινε γάρ ὁ Παῦλος παραπλεῦσαι τὴν Ἔφεσον, ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτριβῆσαι ἐν τῇ Ἀσίᾳ· ἔσπευδε γάρ, εἰ δυνατόν ἦν αὐτῷ, τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς γενέσθαι εἰς Ἱερουσόλυμα. Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου πέμψας μετεκαλέσατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας. Ὡς δὲ παρεγένοντο πρὸς αὐτόν, εἶπεν αὐτοῖς· ὑμεῖς ἐπίστασθε, ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἀφ' ἧς ἐπέβην εἰς τὴν Ἀσίαν, πῶς μεθ' ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον ἐγενόμην. Προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ, ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος. Ἐγὼ γὰρ οἶδα τοῦτο, ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἄφιξίν μου λύκοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου· Καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λα-

ΚΥΡΙΑΚΗ 28 ΜΑΪΟΥ
ΑΓ. 318 ΠΑΤΕΡΩΝ (Α΄ ΣΥΝΟΔΟΥ)
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Πράξ. κ' 16-18, 28-36
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ἰω. ιζ' 1-13

λοῦντες διεστραμμένα τοῦ ἀποσπᾶν τοὺς μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν. Διὸ γρηγορεῖτε, μνημονεύοντες ὅτι τριετίαν νύκτα καὶ ἡμέραν

οὐκ ἔπαυσάμην μετὰ δακρύων νουθετῶν ἕνα ἕκαστον. Καὶ τὰ νῦν παρατίθεμαι ὑμᾶς, ἀδελφοί, τῷ Θεῷ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ τῷ δυναμένῳ ἐποικοδομῆσαι καὶ δοῦναι ὑμῖν κληρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πᾶσιν. Ἀργυρίου ἢ χρυσοῦ ἢ ἱματισμοῦ οὐδενὸς ἐπεθύμησα· αὐτοὶ γινώσκετε ὅτι ταῖς χρεῖαις μου καὶ τοῖς οὐσί μετ' ἐμοῦ ὑπηρέτησαν αἱ χεῖρες αὐταί. Πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν ὅτι οὕτω κοπιῶντας δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, μνημονεύειν τε τῶν λόγων τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶπε· μακάριόν ἐστι μᾶλλον δίδοναι ἢ λαμβάνειν. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, θείσ τὰ γόνατα αὐτοῦ σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσήξατο».

ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟΣ ΕΙΝΑΙ ΕΚΕΙΝΟΣ ΠΟΥ ΔΙΝΕΙ

«Μακάριόν ἐστι μᾶλλον δίδοναι ἢ λαμβάνειν».

Μέσα στὴν Καινὴ Διαθήκη ὑπάρχουν ἀνεκτίμητα διαμάντια καὶ πολύτιμοι πνευματικοὶ θησαυροί. Εἶναι τὰ λόγια καὶ οἱ διδασκαλίες τοῦ Κυρίου μας, τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ Εὐαγγελιστῶν τοῦ Χριστοῦ μας. Ἀνάμεσα στὰ πνευματικὰ μαργαριτάρια τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἶναι καὶ ὁ μακαρισμὸς αὐτὸς ποὺ ἀναφέρει ὁ ἀπόστολος Παῦλος στὸ σημερινὸ ἀνάγνωσμα: «**Μακάριόν ἐστι μᾶλλον δίδοναι ἢ λαμβάνειν**» (Πράξ. κ' 35). Ὁ Ἀπόστολος τοῦ Χριστοῦ, προτρέπει τοὺς πρεσβυτέρους τῆς Ἐφέσου νὰ ἐνθυμοῦνται τὰ λόγια τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ποὺ τοὺς εἶπε: Εἶναι περισσότερο μακάριο καὶ κάνει εὐτυχισμένο τὸν ἄνθρωπο, νὰ δίνει παρὰ νὰ παίρνει. Παράξενα φαίνονται τὰ λόγια αὐτὰ στὸν σημερινὸ ἄνθρωπο, τῆς καταναλωτικῆς κοινωνίας. Θέλει ὁ ἄνθρωπος τοῦ 21ου αἰῶνα πάντοτε νὰ παίρνει. Καὶ ρωτᾷ: Γιατί εἶναι καλύτερο νὰ δίνει καὶ ὄχι νὰ παίρνει;

A. ΜΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝΕΙ ΑΠΟ ΤΟ ΑΓΧΟΣ ΤΗΣ ΠΛΕΟΝΕΞΙΑΣ:

Αὐτὴ εἶναι ἡ πρώτη ἀπάντησις. Ἡ δίψα νὰ παίρνει κανεὶς, νὰ μαζεύει, νὰ ἀποκτᾷ συνεχῶς πολλά, κάνει τὸν ἄνθρωπο πλεονέκτη, φιλάργυρο καὶ δυστυχισμένο. Ἡ πλεονεξία εἶναι καρπὸς τῆς ἁμαρτίας. Εἶναι μιὰ ὄψη καὶ μορφὴ τοῦ ἐγωισμοῦ μας. Τὸ μικρὸ παιδί εὐχαριστεῖται νὰ μαζεύει παιγνίδια, ροῦχα, μολύβια, καρAMEΛΕΣ κλπ. Κλαίει, ὅταν δὲν τοῦ δίνεις αὐτὸ ποὺ ζητάει. Θέλει νὰ μαζεύει ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερα. Καὶ τὸ χειρότερο εἶναι ὅτι δὲν θέλει νὰ δώσει. Τὰ κρατᾷ σφικτὰ γιὰ τὸν ἑαυτό του.

Ὅταν τὸ παιδάκι μεγαλώσει καὶ γίνῃ ἄνδρας, ἡ ροπή αὐτῆ ἂν δὲν διορθωθεῖ ἐγκαίρως, μεταβάλλεται σὲ φιλαργυρία. Καὶ εἶναι γνωστοὶ σὲ ὅλους μας, οἱ κίνδυνοι τῆς φιλαργυρίας. Πολὺ χαρακτηριστικὰ ὁ ἀπόστολος Παῦλος μᾶς λέει: «**Οἱ βουλόμενοι πλουτεῖν ἐπιπτουσι εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα καὶ ἐπιθυμίας πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβερὰς, αἵτινες βυθίζουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὄλεθρον καὶ ἀπώλειαν**». Καὶ προσθέτει: «**Ρίζα γὰρ πάντων τῶν κακῶν ἐστὶν ἡ φιλαργυρία**» (Α΄ Τιμ. στ' 9,10). Δηλαδή, ἐκεῖνοι ποὺ κατέχονται ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία νὰ πλουτίσουν, πέφτουν μέσα σὲ πειρασμὸ καὶ παγίδα ποὺ τοὺς στίνει ὁ Διάβο-

λος καὶ σὲ ἐπιθυμίες πολλὰς καὶ βλαβερὰς, ποὺ βυθίζουν τοὺς ἀνθρώπους στὴν καταστροφὴ. Γιατί ρίζα ὄλων τῶν κακῶν εἶναι ἡ φιλαργυρία... «Ὅλα αὐτὰ ποὺ γράφει ὁ θεόπνευστος Ἀπόστολος τὰ βλέπουμε καὶ σήμερα στὴν πράξη. Πόσοι καὶ πόσοι ποὺ ἔβαλαν τὰ χρήματά τους στὸ Χρηματιστήριον ἢ σὲ ἄλλους ἐπιτήδειους μὲ τὴν ἐλπίδα τοῦ εὐκόλου κέρδους ἔχασαν ἑκατομμύρια καὶ ζοῦν μὲ τὸ ἄγχος! Τὴ θεραπεία ἀπὸ τὰ δεινὰ τοῦ εὐκόλου πλουτισμοῦ καὶ τῆς φιλαργυρίας μᾶς τὴν χαρίζει ὄχι τὸ **λαμβάνειν** ἀχόρταστα, ἀλλὰ τὸ **δίδοναι**». Ὅταν κανεὶς μαθαίνει καὶ νὰ εὐεργετῇ καὶ νὰ δίνει, δὲν δημιουργεῖ σκάνδαλα, οὔτε δικαστικούς ἀγῶνες, οὔτε δικόνοιες, ἀλλὰ ἔχει τὴ χαρὰ τῆς προσφορᾶς. Ἐχει τὴ χάρις τοῦ Θεοῦ.

B. ΚΕΡΔΙΖΟΥΜΕ ΤΗΝ ΕΥΤΥΧΙΑ.

Χαρά, εἰρήνη καὶ ψυχικὴ ἱκανοποίηση αισθάνεται κανεὶς ὅταν δίνει, ὅταν βοηθᾷ ἕνα φτωχό, ὅταν κάνει ἑλεημοσύνη. Γιατί τὰ χρήματα ποὺ δίνει γιὰ ἔργα ἀγάπης, τὰ καταθέτει στὴν πιὸ καλὴ τράπεζα, ποὺ δίνει τὸ μεγαλύτερο τόκο. Τὰ ἀσφαλίζει σὲ μιὰ τράπεζα ποὺ οἱ ἐπιταγὲς τῆς ἐξαργυρώνονται σὲ νόμισμα, τὸ ὁποῖο οὐδέποτε ἐκπίπτει. Στὴν τράπεζα τοῦ Οὐρανοῦ, ποὺ γίνονται οἱ καταθέσεις τῆς ἑλεημοσύνης, ὅπου **οὔτε σὴς οὔτε βρώσις ἀφανίζει καὶ κλέπτει οὐ διορύσσουσι οὐδὲ κλέπτουσι**» (Ματθ. στ' 20). Δηλαδή ὁ Κύριός μας μᾶς προτρέπει νὰ θησαυρίζουμε θησαυροὺς στὸν οὐρανὸ. Ἐκεῖ οὔτε ὁ σκόρος, οὔτε ἡ σαπίλα ἀφανίζουν καὶ οἱ κλέφτες δὲν τρυπᾶνε τοίχους καὶ δὲν μποροῦν νὰ κλέβουν. Ἐξ ἄλλου ἐκεῖνος ποὺ δίνει ἑλεημοσύνη στὸν φτωχό, στὸν ἄρρωστο, στὸ φυλακισμένο, εἶναι ὅταν νὰ κάνει τὴν προσφορὰ του στὸν ἴδιο τὸν Χριστό. «**Ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων ἐμοὶ ἐποιήσατε**» (Ματθ. κε' 40).

Ἔτσι πραγματοποιεῖται αὐτὸ ποὺ ἡ ἐκχὴ τῆς θείας Λειτουργίας λέει: Λαμβάνομεν «*ἀντὶ τῶν ἐπιγείων τὰ ἐπουράνια, ἀντὶ τῶν προσκαιρῶν τὰ αἰώνια*». Δίνουμε γιὰ νὰ ἀγοράσουμε ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Κύριο, «*χρυσίον πεπυρωμένον ἐκ πυρὸς, γνήσιον, ἀνόθευτον*». Προσφέρουμε «*τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν*» καὶ κερδίζουμε τὴν εὐτυχία καὶ στὴ γῆ καὶ στὸν Οὐρανό.

Εὐλογία διὰ τοῦ ἀναληφθέντος Ἰησοῦ Χριστοῦ

Οἱ μαθητὲς θὰ ἤθελαν νὰ μὴν τελείωναν ποτὲ οἱ εὐλογημένες ἐκεῖνες ὥρες ποὺ προηγήθηκαν τῆς Ἀναλήψεως. Ἄλλοτε στὸ ὄρος τῆς Μεταμορφώσεως εἶχε προτείνει ὁ Πέτρος νὰ στήσουν τρεῖς σκηνές γιὰ τὸν Κύριο καὶ τοὺς οὐράνιους ἐπισκέπτες, αὐτὸς δὲ καὶ οἱ δύο ἄλλοι μαθητὲς θὰ ἦταν εὐχαριστημένοι νὰ ἔμεναν στὸ ὑπαιθρο, ἀρκεῖ νὰ ἀπολαμβάναν τὸ μεγαλειώδες θέαμα τῆς δόξας τοῦ Διδασκάλου. Τὰ ἴδια καὶ τώρα συναισθήματα, οἱ ἴδιοι πόθοι φλογίζουν ὅλους τοὺς μαθητὲς. Ἦθελαν ἐκεῖ στὸ ὄρος τῆς Ἀναλήψεως νὰ ἀκοῦν τὸν Κύριο, νὰ ἀπολαμβάνουν τὴν ἀσύλληπτη δόξα του, νὰ δέχονται τὶς θεῖες εὐλογίες Του.

Ἀλλὰ ἡ ὥρα τῆς ἀναλήψεως ἔφθασε. Ὁ κύκλος τῆς αἰσθητῆς παρουσίας καὶ ἀναστροφῆς τοῦ Κυρίου μὲ τοὺς μαθητὲς ἔκλεισε. Θὰ πραγματοποιεῖτο τώρα ἐκεῖνο, ποὺ εἶχε προαναγγεῖλει στοὺς μαθητὲς του. «**Εγώ**, τοὺς εἶχε πεῖ, **ἐξῆλθον παρὰ τοῦ Πατρὸς καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἀφίμι τὸν κόσμον καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν Πατέρα**» (Ἰωάν. 1στ' 28). Θὰ ἔβλεπαν τώρα οἱ μαθητὲς καὶ αὐτὸ τὸ μέγα καὶ καταπληκτικὸ θαῦμα, ἐπισφράγισμα τῶν ἀναρίθμητων θαυμάτων τῆς τριετοῦς δημόσιας ζωῆς τοῦ Κυρίου. Θὰ ἔβλεπαν τὸν Διδάσκαλο ἀναλαμβάνομενο ἐν δόξῃ.

Καὶ λοιπὸν, καθὼς συνομιλοῦσε μὲ αὐτοὺς, «**ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς διέστη ἀπ' αὐτῶν καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν**» (Λουκ. κδ' 51). Σήκωσε τὰ ἄχραντα καὶ πλουσιόδωρα χέρια του ποὺ εἶχαν τὶς οὐλὲς ἀπὸ τὰ καρφιά, καὶ τοὺς εὐλογοῦσε. Καὶ καθ' ὄν χρόνον τοὺς ἔδινε τὶς ἀνεκτίμητες εὐλογίες, ἄρχισε νὰ ἀνυψῶνεται ἀπὸ ἀνάμεσά τους, νὰ ἀνεβαίνει πρὸς τὸν οὐρανὸ, καὶ μὲ ἀπλωμένα πάντα τὰ χέρια εὐλογώντας τοὺς μαθητὲς νὰ χάνεται στὶς ἀσύλληπτες περιοχὲς τοῦ οὐράνιου κόσμου, φερόμενος ἀπὸ φωτεινὴ νεφέλη καὶ συνοδευόμενος ἀπὸ τὰ ἀπροσμέτρητα πλήθη τῶν ὑμνολογούντων ἀγγέλων!

Ἡ τελευταία ἀλψμόνητη ἐντύπωση τῶν μαθητῶν ἦταν, ὅτι ὁ Κύριος, ἀναλαμβάνομενος, συνεχῶς τοὺς εὐλογοῦσε, ἕως ὅτου τὸν ἔχασαν ἀπὸ τὰ μάτια τους. Καὶ σχημάτισαν τὴ βεβαιότητα, ὅτι, παρόλο ποὺ δὲν θὰ τὸν ἔβλεπαν πιά, ἐκεῖνος θὰ ἐξακολουθοῦσε νὰ τοὺς εὐλογεῖ.

Ἀρχιερέας Μέγας αὐτὸς ἔδωσε τὶς εὐλογίες του στοὺς μαθητὲς καὶ αὐτὲς δίνει πάντα πλοῦσιες στοὺς Χριστιανούς ὅλων τῶν αἰώνων. Δὲν μοιάζει μὲ τοὺς «**ἐξ ἀνθρώπων λαμβανομένους**» (Εβρ. ε' 1) ἀρχιερεῖς, οἱ ὅποιοι γιὰ λίγο καιρὸ μόνον καὶ ἀπὸ Ἐκείνον ἀντλοῦντες τὴ χάριθ δίνουν εὐλογίες στοὺς πιστοὺς. Αὐτὸς εἶναι ὁ αἰώνιος Ἀρχιερέας, ἔχοντας ἀναφαίρετη τὴν ἀρχιεροσύνη, παντοτεινὸς Παράκλητος καὶ μεσίτης μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, καὶ σκορπίζει ἀπὸ τὸ θρόνον τῆς χάριτος τὶς δωρεὲς καὶ εὐλογίες του σ' ὅλη τὴν κτίση κάτω ἀπὸ τὸν οὐρανόν.

Καὶ εἶναι αὐτὲς ὑλικὲς καὶ πνευματικὲς, προσωρινὲς καὶ αἰώνιες. Αὐτὸς, ὁ ὁποῖος «**διήλθεν εὐεργετῶν καὶ**

ἰώμενος πάντας» (Πράξ. ι' 38), ὡς πανάγαθος καὶ στοργικὸς προστάτης στέλνει σὲ μᾶς τοὺς ἀδελφούς Του τὰ μέσα τῆς συντηρήσεως, τὴν ὑγεία τοῦ σώματος, τὴν περιφρούρηση ἀπὸ φανερούς καὶ ἀφανεῖς κινδύνους, τὴν υπεράσπισή μας, ὅταν ἀδικούμεστε καὶ συκοφαντοῦμαστε.

Μᾶς μετέδωσε καὶ μᾶς μεταδίδει κάθε πνευματικὴ εὐλογία ἀπὸ τὰ ἐπουράνια, γιὰ νὰ μᾶς ὀδηγήσει στὰ ἐπουράνια. Καὶ οἱ εὐλογίες αὐτὲς εἶναι τὸ φῶς τῆς ἀληθείας ποὺ μᾶς χάρισε, οἱ μυστηριώδεις κλήσεις ποὺ ἀπευθύνει στὶς ψυχὲς μας, τὰ ἱερὰ συναισθήματα ποὺ γεννᾷ στὶς καρδιὲς μας, ἡ ζωογόνος καὶ ἀναγεννητικὴ χάρις ποὺ μᾶς προσφέρει διὰ τῶν μυστηρίων, ὁ ἱερὸς πόθος τῆς αἰωνιότητος, ἡ διάθεσις, ἡ δύναμις καὶ τὰ μέσα νὰ κάνουμε τὸ ἀγαθόν, τὸ αγωνιστικὸ πνεῦμα νὰ ἀντιστεκόμαστε νικηφόρα ἐναντίον τῶν πειρασμῶν! Εἶναι ὁ φωτισμὸς τοῦ νοῦ, ἡ σύνεσις καὶ ἡ σοφία στὸ νὰ γνωρίζουμε «**τὶ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον**» (Ρωμ. ιβ' 2), ὥστε νὰ μὴν περιπλανώμαστε στὸ καταθλιπτικὸ σκότος τῶν προλήψεων, τῶν δεισιδαιμονιῶν, τῶν μωρῶν διδαγμάτων τῆς ἀνθρώπινης ψευδοφιλοσοφίας!... Μᾶς δίνει τὶς εὐλογίες Του, ὥστε ἀπὸ τὴ ζωὴ αὐτὴ νὰ εἴμαστε «**οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρὸς**» (Ματθ. κε' 34).

Αὐτὲς τὶς εὐλογίες χρειάζονται οἱ ἄνθρωποι, καὶ μάλιστα τῆς ἐποχῆς μας, οἱ ὅποιοι συμπνίγονται ἀπὸ τὶς βιοτικὲς μέριμνες τῶν ὑλιστικῶν ρευμάτων, ἐκνευρίζονται ἀπὸ τοὺς θορύβους καὶ τὴν κίνηση, ζοῦν μέσα στὴν ἀβεβαιότητα καὶ τὸ ἀγχος τοῦ σήμερα καὶ τοῦ αὔριο. Ὁ Κύριος στέλνει πάντοτε τὶς εἰρηνοφόρες καὶ χαροποιὲς καὶ ζωογόνες εὐλογίες Του. Δὲν ἔχουμε παρὰ νὰ ἀνοίξουμε τὶς καρδιὲς μας, γιὰ νὰ δεχθοῦμε αὐτὲς καὶ Ἐκείνον.

ΖΩΗ

Ἵρθόδοξον Χριστιανικὸν Περιοδικόν.

Ἵργανον Ἀδελφότητος Θεολόγων ἢ «ΖΩΗ»

Κυκλοφορεῖ κάθε μῆνα.

Ἐκδότης: Ἀδελφότης Θεολόγων ἢ «ΖΩΗ» Σ.Α., Ἴπποκράτους 189, 114 72 Ἀθήναι.

Τηλ.: 210 64 28 331, FAX: 210 64 63 606.

Διευθυντὴς Συντάξεως: Γεώργιος Β. Μελέτης, Ἴπποκράτους 189, 114 72 Ἀθήναι.

Ἐκτύπων: «Λυχνία Α.Ε.», Ἀνδραβίδας 7, 136 71 Χαμόμυλο - Ἀχαρνῶν.

Τηλ.: 210 3410436, FAX: 210 3425967, www.lychnia.gr

ΚΩΔΙΚΟΣ: 01 1290

Ἡ ἀνανέωση τῆς ἐτήσιας συνδρομῆς ἐσωτερικοῦ (10 €)

μπορεῖ νὰ γίνῃ μὲ τοὺς ἐξῆς τρόπους:

- Μὲ κατάθεση στὴν Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, στὸν λογαριασμὸ ποὺ διατηρεῖ ἡ Ἀδελφότης ὑπ' ἀριθμ.: **132/296000-13 (IBAN: GR1501101320000013229600013)**, δικαιούχος: Ἀδελφότης Θεολόγων ἢ «ΖΩΗ». Στὴν αἰτιολογία νὰ ζητᾶτε νὰ σημειώνεται ρητῶς τὸ ὄνοματεπώνυμο τοῦ συνδρομητῆ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ περιοδικοῦ (ΖΩΗ)
- Στὰ βιβλιοπωλεῖα «ΖΩΗ» (Καρύτση 14, Ἀθήνα καὶ Ἀγ. Σοφίας 41, Θεσσαλονίκη) καὶ συνεργαζόμενα βιβλιοπωλεῖα
- Στὸ γραφεῖο τοῦ περιοδικοῦ: **Ἴπποκράτους 189, 114 72 Ἀθήνα**
- Στὰ ΕΛΤΑ μὲ ἔντυπο ταχυπληρωμῆς ποὺ συναποστέλλεται ἀνὰ τακτὰ χρονικὰ διαστήματα γιὰ ὅσους ἔχουν ὀφειλή
- Στὰ ΕΛΤΑ μὲ ταχυδρομικὴ ἐπιταγὴ στὴ διεύθυνση τοῦ περιοδικοῦ (Ἴπποκράτους 189, 114 72 Ἀθήνα). Προβλέπεται ἐπιβάρυνση μὲ ταχυδρομικὰ τέλη
- Σὲ κατὰ τόπους συνεργάτες καὶ ἀντιπροσώπους, οἱ ὅποιοι θὰ κόβουν σχετικὲς ἀποδείξεις.

Ἡ ἀνανέωση τῆς ἐτήσιας συνδρομῆς ἐξωτερικοῦ (25 €) / Κύπρου (15 €)

μπορεῖ νὰ γίνῃ μόνον μὲ κατάθεση στὴν τράπεζα:

IBAN: GR1501101320000013229600013

BIC/Swift Code: ETHNGRAA

ΜΕΓΑΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

Ο ΜΕΓΑΣ ΦΩΤΙΟΣ

(820 - 893)

5

ΠΙΚΡΕΣ ΗΜΕΡΕΣ

Ἡ 29 Μαρτίου τοῦ 867 ἦταν μιὰ μεγάλη ἡμερομηνία γιὰ τὴν Ὁρθοδοξία. Στὸ ναὸ τῆς Ἁγίας Σοφίας, μπροστὰ σ' ὅλη τὴν ἱεραρχία καὶ στοὺς ἀνώτατους ἀξιωματούχους ὁ Πατριάρχης Φώτιος ἐγκαινίασε τὴν πρώτη εἰκόνα καὶ μὲ ὀμιλία παλλόμενη ἀπὸ συγκίνηση ἐξήγησε τὴ σημασία τοῦ θριάμβου τῆς Ὁρθοδοξίας ἐναντίον τῶν εἰκονομάχων καὶ ὄλων τῶν ἐχθρῶν τῆς Πίστεως.

Ὁ ἡγεμόνας τῶν Βουλγάρων ζήτησε ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα καὶ τὸ Μ. Φώτιο τὴν ἄδεια νὰ ἰδρύσει αὐτόνομο Πατριαρχεῖο. Ἡ Κωνσταντινούπολη ὅμως τὸν ἀπέτρεψε ἀπὸ τὸ σχέδιο αὐτό. Δὲν θεωροῦσε ὁ Πατριάρχης ὅτι εἶχε ἔρθει ὁ καιρὸς γιὰ κάτι τέτοιο. Καὶ τότε ὁ Βούλγαρος βασιλιάς ζήτησε πάλι βοήθεια ἀπὸ τοὺς Φράγκους καὶ τὴ Ρώμη. Φράγκοι καὶ Ρωμαῖοι ἱεραπόστολοι ἄρχισαν νὰ κατακλύζουν ξανά τὴ Βουλγαρία εἰσάγοντας νέα ἔθιμα, χρησιμοποιώντας γιὰ πρώτη φορὰ στὸ Σύμβολο τῆς Πίστεως τὸ Filioque (καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ).

Ὁ Πατριάρχης Φώτιος, ἀνίσχυος, ζητοῦσε νὰ ἔρθουν στὴν Κωνσταντινούπολη ἀντιπρόσωποι γιὰ τὴν συγκρότηση Συνόδου.

Οἱ ἀντιπρόσωποι ἦρθαν, μαζεύτηκαν 1000 ἐπίσκοποι καὶ ἱερεῖς, καὶ συγκροτήθηκε σύνοδος, παρόντων καὶ τοῦ αὐτοκράτορα Μιχαὴλ καὶ τοῦ μόλις πρὸ ὀλίγου καιροῦ ἀνακρηχθέντα συμβασιλέα τοῦ Βασιλείου τοῦ Μακεδόνα. Ἡ Σύνοδος αὐτὴ κατεδίκασε τὴν αἰρετικὴ διδασκαλία τῶν παπικῶν ἱεραποστόλων στὴ Βουλγαρία καὶ τὸν ἴδιο τὸν Πάπα Νικόλαο. Συγχρόνως ὑπογράμμισε τὴν Ὁρθόδοξο πίστη ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο ἐκπορεύεται ἐκ μόνου τοῦ Πατρὸς.

Λίγο ὅμως μετὰ τὸ τέλος τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνόδου δραματικὰ γεγονότα συνέβησαν στὴν Κωνσταντινούπολη, ποὺ ἄλλαξαν ἄρδην τὴν κατάσταση. Τὴ νύκτα τῆς 23 Σεπτεμβρίου 867 ὁ Μιχαὴλ ὁ Γ' δολοφονεῖται ἀπὸ ἀνθρώπους τοῦ Βασιλείου τοῦ Μακεδόνα, ὁ ὁποῖος τὴν ἐπομένῃ ἀνακρηχθῆκε Αὐτοκράτορας.

Ἀνεβαίνοντας στὸν Θρόνο ὁ Βασίλειος ὁ Μακεδῶν ὄχι μόνον δὲν τίμησε τὸν Πατριάρχη, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐξεθρόνισε.

Μετὰ τὴν ἐπάνοδο τοῦ Ἰγνατίου οἱ φανατικοὶ τοῦ ὁπαδοῦ, ποὺ ἔπνεαν μένεα κατὰ τοῦ Φωτίου, τὸν ἔπεισαν νὰ καθαιρέσει ὅλους ὅσοι χειροτονήθηκαν ἀπὸ τὸν ἀντιπαλὸ του καὶ νὰ καύσει τὰ χειρόγραφα τοῦ Φωτίου. Αὐτὸ καὶ ἔγινε. Πολλοὶ καθηρέθησαν καὶ πολλὰ χειρόγραφα καὶ συγγράμματα τοῦ σοφοῦ Πατριάρχη παραδόθηκαν στὴ φωτιά. Πολλὲς ἐκκλησίες, ποὺ εἶχαν ἐγκαινιασθεῖ ἀπὸ τὸν Φώτιο, κατεδαφίσθηκαν.

Συγχρόνως ὁ αὐτοκράτορας ἔγραψε ἐπιστολὴ στὸν Πάπα Ἀδριανὸ Β', διάδοχο τοῦ Νικολάου, καὶ ζητοῦσε νὰ ἐπικυρώσει τὰ γεγονότα. Ὁ Ἀδριανὸς ἀπαντώντας, ἐπαινεῖ τὸν αὐτοκράτορα καὶ παραγγέλλει νὰ συγκληθεῖ

Σύνοδος στὴν Κωνσταντινούπολη γιὰ νὰ δικάσει τοὺς ὁπαδούς τοῦ Φωτίου καὶ νὰ ἐξαφανίσει τὰ Πρακτικὰ τῆς Φωτιανῆς Συνόδου.

Καὶ πράγματι, σὲ δυὸ χρόνια, τὸν Ἰούνιο τοῦ 869 ἀρχίζει τὶς ἐργασίες τῆς ἡ Συνόδου μὲ πολὺ μικρὴ συμμετοχὴ ἀντιπροσώπων.

Οἱ «λεγάτοι» τοῦ Πάπα καὶ οἱ φανατικοὶ φίλοι τοῦ Ἰγνατίου ἀγρίεψαν. Θύμωσαν. Καὶ τότε πάνω στὸν φανατισμὸ τους -- ὦ πόσα κακὰ δημιουργεῖ ὁ φανατισμὸς!

Νὰ σχολιάσουμε τὴ στάση τους καὶ τὴ στάση τοῦ Μεγάλου Φωτίου; Μὰ μιλάει ἡ καθεμιὰ μόνη τῆς. Τὸ ψυχραίμο, τὸ μεγαλοπρεπές, τὸ ὑγιές εἶναι τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ὑπόδικου Πατριάρχη. Τὸ σκληρό, τὸ τραχὺ, τὸ φανατικὸ, τὸ ψευδευλαβές τῶν ἀντιπάλων του. Γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ στὸ διάβα τῆς ἱστορίας συγκρούσθηκαν ἡ εὐγένεια μὲ τὴν μοχθηρία, ἡ καλοσύνη μὲ τὴν κακότητα καὶ ἐνῶ φάνηκε ὅτι τὸ «εὐγενές καὶ πρᾶον» γιὰ λίγο νικηθήκε, στὸ τέλος θριάμβευσε... ὅπως μᾶς φανερώνει ἡ συνέχεια.

Οἱ «Ἰγνατιανοί», ζήτησαν καὶ πέτυχαν νὰ ἐξορίσουν τὸν Μ. Φώτιο στὴν Σκέπη (μοναστήρι κοντὰ στὸ Βυζάντιο). Καὶ γιὰ νὰ εἶναι ἥσυχοι ὅτι δὲν θὰ δραπετεύσει, ἔστειλαν ἀπόσπασμα στρατιωτῶν -- κουσιωδία -- νὰ τὸν φυλάει.

Κατὰ τὸ τέλος μάλιστα τῆς Συνόδου, ποὺ ἀναθεμάτισε τὸν Φώτιο, ἀπεσταλμένοι τοῦ Βούλγαρου ἡγεμόνα παρουσιάσθηκαν στὸ Πατριαρχεῖο καὶ στὰ Ἀνάκτορα τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀποκήρυξαν καὶ πάλι τὴ Ρώμη καὶ ἀνασύνδεσαν τὴν Ἐκκλησία τοὺς μὲ τὴν Ἐκκλησία τοῦ Βυζαντίου.

Ὁ Αὐτοκράτορας Βασίλειος, ἔνοιωσε ὅτι ἡ συνεργασία μὲ τὸν Φώτιο καὶ τοὺς ἄλλους φίλους καὶ συνεργάτες του ἦταν ἀπολύτως ἀναγκαία. Σ' αὐτὰ ἦρθε νὰ προστεθεῖ καὶ μιὰ ἀπρόσμενη θεομηνία. Μεγάλος σεισμὸς συγκλόνισε τὴ Βασιλεύουσα καὶ τὴν γύρω περιοχὴ, καὶ σώρευσε φοβερὰς καταστροφές. Πολλοὶ κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ θεώρησαν τούτο σὰν τιμωρία γιὰ τὰ ἀδικήματα ποὺ ἔγιναν στὸ Μ. Φώτιο.

Ἡ θεομηνία μαζί μὲ πιδὼ ὄριμες σκέψεις παρακίνησαν τὸν αὐτοκράτορα ὕστερα ἀπὸ καιρὸ ν' ἀναθεωρήσει τὴν πρώτη του ἀπόφαση καὶ νὰ τὸν ἀνακαλέσει ἀπὸ τὴν ἐξορία. Ἐστειλε τὸ βασιλικὸ ἔγγραφο τῆς ἀνακλήσεώς του στὸν ἐξόριστο καὶ συνοδεῖα γιὰ νὰ τὸν ὀδηγήσει πίσω στὴν Βασιλεύουσα. Αἰῶνες πρὶν ἕνας ἄλλος ἐξόριστος, ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος, μὲ παρόμοιες συνθήκες εἶχε ἀνακληθεῖ ἀπὸ τὴν πρώτη του ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὸ Θρόνο. Μετὰ τὴν ἀνάκλησή του ὁ χρυσορρήμων Ἰεράρχης γεύθηκε ὤρες γαλήνης καὶ ἐργάσθηκε γιὰ τὴν προκοπὴ τοῦ ποιμνίου του. Τὸ ἴδιο τώρα θὰ ἐπαναληφθεῖ μὲ τὸν σοφὸ καὶ ἀκατάβλητο Πατριάρχη, τὸν Μέγα Φώτιο.

(Συνεχίζεται)

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Μια σημαντική μελέτη στις ΗΠΑ τὸ 2015 εισηγήγε τὸν ὄρο «θανάτοι ἀπὸ ἀπόγνωση», στοὺς ὁποίους κατέτασσε τοὺς θανάτους ἀπὸ ὑπερβολικὴ χρῆση ναρκωτικῶν, ἀπὸ κατάχρηση ἀλκοὸλ καὶ ἀπὸ αὐτοκτονία. Ἡ προϊοῦσα αὐξησι- των «θανάτων ἀπὸ ἀπόγνωση» παρέμενε δεδομένο μὲν, ἀλλὰ αἰνιγμα σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ αἷτια πού τὴν προκαλοῦν. Νεότερη μελέτη ἀπὸ ἐρευνητὲς τοῦ Κογκρέσσου τὸ 2019 ἔδειξε ὅτι ἡ αὐξησι τῆς σχετικῆς θνησιμότητας δὲν συν- δέεται μὲ τὴν αὐξανόμενη οἰκονομικὴ δυσφορία ἢ κάποιον αἰσθημα δυστυχία. Καὶ ἦλθε ξαφνικὰ φέτος μιὰ πραγμα- τικὰ ἀνατρεπτικὴ μελέτη (τῶν Τάιλερ Γκάιλς τοῦ Κολλεγίου Wellesley, Ντάνιελ Χάνγκερμαν τοῦ Πανεπιστημίου Notre Dame καὶ Ταμὰρ Οὐστρομ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Ὁχάιο), ἡ ὁποία ἔγινε εὐρύτερα γνωστὴ μέσα ἀπὸ τὴ συζήτηση τῶν συμπερασμάτων της ἀπὸ τὶς στήλες τοῦ *Economist* τὸν Μάρτιο, νὰ καταδείξει τὴν εὐθεῖα σύνδεση ἀνάμεσα στὴν αὐξησι τῶν «θανάτων ἀπὸ ἀπόγνωση» ἀφ' ἑνός, καὶ τὴν ἀμβλυνσι τοῦ θρησκευτικῶν συναισθήματος καὶ χαλάρωσι τῆς συμμετοχῆς στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας ἀφ' ἑτέρου! Μιὰ χαρακτηριστικὴ λεπτομέρεια: Στὶς Πολιτεῖες στὶς ὁποῖες καταργοῦνταν οἱ νόμοι πού ἀπαγόρευαν τὸ ἐμπόριο τῆς Κυριακῆς, ἡ προσέλευσι στὶς ἐκκλησίες ἔτεινε νὰ παρουσιάζει κάθετι πτώσι, ἡ ὁποία ὅμως συνοδευόταν μὲ μαθηματικὴ βεβαιότητα ἀπὸ ἀνάλογη αὐξησι τῶν «θα- νάτων ἀπὸ ἀπόγνωση»! Οἱ πιστοὶ δὲν χρειάζονται βέβαια τέτοιες μετρήσεις, γιὰ νὰ πεισθοῦν γιὰ τὴν εὐεργετικὴ ἐπίδρασι τῆς συμμετοχῆς στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας. Ἀλλὰ σίγουρα, τέτοιες μετρήσεις μᾶς δίνουν μιὰ ἀκόμα ἀφορμὴ νὰ προβληματισθοῦμε... πού πηγαίνουμε...

ΔΙΑΚΩΜΩΔΗΣΗ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΠΕΡΙ ΑΥΤΟΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΦΥΛΟΥ

Ἐναν πρωτότυπο τρόπο νὰ διαμαρτυρηθεῖ γιὰ τὸ νομικὸ πλαίσιο πού διέπει τὸν αὐτοπροσδιορισμὸ τοῦ φύλου βρῆκε ἕνας ἀθλητὴς ἀπὸ τὸν Καναδὰ: Ὁ ἀρσιβα- ρίστας Avi Silverberg, προπονητὴς τῆς ὁμάδας ἄρσις βαρῶν τοῦ Καναδὰ ἐδῶ καὶ περισσότερα ἀπὸ δέκα χρό- νια, ἀφοῦ φρόντισε νὰ αὐτοπροσδιορισθεῖ ὡς... γυναίκα, ἀξιοποιώντας τὸ σχετικὸ νομοθετικὸ πλαίσιο, συμμετείχε σὲ ἀγῶνα ἄρσις βαρῶν γυναικῶν στὴν Ἀλμπέρτα καὶ κατέλαβε χωρὶς δυσκολία τὴν πρώτη θέσι, σηκώνοντας 370 κιλά καὶ ξεπερνώντας ἔτσι τὸ προηγούμενο ρεκόρ κατὰ σχεδόν... 100 κιλά! Σκοπὸς τοῦ Καναδοῦ ἀρσιβαρί- στα ἦταν προφανῶς ἡ διαμαρτυρία καὶ ἡ διακωμῶδησι τῶν κανόνων πού ἐπιτρέπουν σὲ ὅποιον ἀπλῶς αὐτο- προσδιορίζεται ὡς γυναίκα νὰ ἀγωνίζεται στὴ γυναι- κεία κατηγορία, καθὼς καὶ ἡ διακωμῶδησι αὐτῶν τῶν κανόνων. Παρεμπιπτόντως, τὸ προηγούμενο ρεκόρ, 275 κιλά, κατεῖχε μιὰ... τρὰνς ἀθλήτρια, ἡ ὁποία εἶχε κερδίσει μὲ εὐκολία στοὺς ὀκτώ ἀπὸ τοὺς ἑννέα ἀγῶνες στοὺς ὁποίους εἶχε συμμετάσχει τὰ τελευταῖα τέσσερα χρόνια... Ὅλη αὐτὴ ἡ παρωδία τοῦ ἀθλητισμοῦ προκάλεσε ζωηρὲς συζητήσεις καὶ ἔντονο προβληματισμὸ. Καὶ δὲν ὑπάρχει τίποτα κακὸ σὲ αὐτὸ. Κακὸ εἶναι νὰ δεχόμαστε χωρὶς καμμία συζήτηση καὶ χωρὶς κανένα προβληματισμὸ ὀτιδήποτε μᾶς σερβίρεται ὡς πρόδοσι.

Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΠΗΓΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ

Δὲν περνάει ἑβδομάδα πού ἡ κοινὴ γνώμη νὰ μὴ μείνει ἄφωνη καὶ ἀπὸ ἕνα νέο κρούσμα ἀσύλληπτης βίας μὲ πρωταγωνιστὲς νέους ἀνθρώπους, ἀκόμα καὶ ἀνηλί- κους: Στὴ Γερμανία ἕνα 12χρονο κορίτσι παρασύρθηκε σὲ δάσος καὶ δολοφονήθηκε ἀπὸ δύο συνομήλικές της, οἱ ὁποῖες τὴ μαχαίρωσαν 32 φορές(!) μὲ λίμα καὶ τὴν πέταξαν σὲ χαντάκι, καὶ λίγη ὥρα μετὰ τὸ ἔγκλημα ἀνέ- βασαν ἕνα βίντεο στὸ TikTok στὸ ὁποῖο χόρευαν ἀνέμελα. Στὸ Νάσβιλ τῶν ΗΠΑ νεαρὴ τρανσέξουαλ, μέλος τῆς ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας, εἰσέβαλε σὲ σχολεῖο καὶ ἐκτέλεσε ἕν ψυχρῶ τρία μέλη τοῦ προσωπικοῦ καὶ τρία ὄχρονα παιδιὰ. Στὴ χώρα μᾶς ἡ κοινὴ γνώμη ἔχει μείνει ἄφωνη μὲ τὴν ἀσύλληπτη βία σὲ σχολεῖα μὲ πρωταγωνιστὲς ἀνηλικούς, οἱ ὁποῖοι κάποτε δὲν διστάζουν νὰ βιντεοσκο- ποῦν καὶ νὰ ἐπιδεικνύουν πανηγυρικὰ τὰ... κατορθώματά τους... Κάποτε «βουλευόμαστε» νὰ θεωροῦμε ὅτι τέτοια πράγματα συμβαίνουν μακριὰ ἀπὸ μᾶς, σὲ παιδιὰ πού ζοῦν στὸ περιθώριο τῆς κοινωνίας, ἀπὸ προβληματικὲς οἰκογένειες χαμηλοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ ἐπιπέ- δου, σὲ «κακὰ» σχολεῖα. Ἀλλὰ ἡ πραγματικότητα ἔρχεται νὰ μᾶς διαψεύσει πανηγυρικὰ. Μήπως ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ πρόσφατα περιστατικὰ ὠμῆς βίας δὲν ἔγινε σὲ ἕνα ἀπὸ τὰ θεωρούμενα «καλὰ» σχολεῖα; Λοιπόν, ὄχι! Τὴ βία δὲν τὴ γεννᾷ ἡ φτώχεια, ἡ ἀνέχεια, τὸ «κακὸ» σχολεῖο. Τὴ γεννᾷ ὅμως, μὲ μαθηματικὴ βεβαιότητα, ἡ ἀπομάκρυνσι ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ τὶς πνευματικὲς ἀξίες. Καὶ ὅταν αὐτὴ ἡ ἀπομάκρυνσι προβάλλεται ὡς πρόδοσι καὶ ἀπελευθέρω- ση... τότε σίγουρα δὲν πᾶμε καλά, καὶ πρέπει νὰ εἴμαστε προετοιμασμένοι καὶ γιὰ ἀκόμα χειρότερα...

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΚΑΙ ΜΟΝΑΞΙΑ ΤΩΝ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ

Οἱ δραματικὲς ἐπιπτώσεις τοῦ δημογραφικοῦ προβλή- ματος σὲ σχέση μὲ τὰ ἔθνικα θέματα καὶ μὲ τὴ βιωσιμὴ- τητα τοῦ ἀσφαλιστικοῦ συστήματος εἶναι κάτι μπροστὰ στὸ ὁποῖο δὲν μπορεῖ κανεὶς πιά νὰ κλείνει τὰ μάτια του. Ὅμως ὁ καθηγητὴς Βύρων Κοτζαμάνης, ἐπικεφαλῆς τοῦ προγράμματος τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλίας «Δημο- γραφικὰ Προτάγματα στὴν Ἐρευνα καὶ Πρακτικὴ στὴν Ἑλλάδα», ἦλθε πρόσφατα νὰ τονίσει μιὰ διάστασι τοῦ διαφαινόμενου ἀδιεξόδο πού σπάνια ἐπισημαίνεται, προειδοποιώντας ὅτι δὲν μᾶς ἔχουν προβληματίσει οἱ «μὴ ἀναστρέψιμες μεσοπρόθεσμα ἀλλαγὲς τῆς δομῆς τῶν νοι- κοκυριῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἡλικιωμένων»: Τὰ δημο- γραφικὰ δεδομένα σημαίνουν μὲ μαθηματικὴ βεβαιότητα ὅτι τὰ ἐπόμενα χρόνια ὄλο καὶ περισσότεροι ἄνθρωποι θὰ βρίσκονται στὰ τελευταῖα χρόνια τῆς ζωῆς τους εἴτε ἐντελῶς μόνοι, εἴτε μὲ ἐλάχιστους δικούς τους ἀνθρώπους γύρω τους. Καὶ σὲ ὅλα αὐτὰ πρέπει νὰ προσθέσει κανεὶς ὅτι, πέρα ἀπὸ ὅλα τὰ παραπάνω, μὲ τὰ νέα πρότυπα ζωῆς οἱ παραδοσιακοὶ οἰκογενειακοὶ δεσμοὶ ἀτονοῦν, κάτι πού ἀφ' ἑαυτοῦ εἶναι ἰδιαίτερα προβληματικὸ, τὴ στιγμὴ πού ἡ οἰκογένεια σήμερα ὑποκαθιστᾷ τὸ κράτος προνοίας στὴ φροντίδα τῶν ἡλικιωμένων. Ἀπὸ πολλὲς ἀπόψεις, ἡ προστασία τῆς οἰκογένειας δὲν εἶναι πιά μόνο ἠθικὸ πρόταγμα, ἀλλὰ ἀδήριτη ἀνάγκη.

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ	ΤΕΛΟΣ
Τοχ. Γραφείο	Κ.Ε.Μ.Π.Α.
	Αριθμός Δέματος
	78

ΚΩΔΙΚΟΣ:
01 1290

«ΖΩΗ»
Ἰστορικόφύλλο 189
114 72 ΑΘΗΝΑ